

JAVASLAT

Magyarkanizsa Község fejlesztési terve 2022-2030

Magyarkanizsa, 2022

Polgármesteri köszöntő

Magyarokanizsa Község Tisztelt Polgárai!

A magyarokanizsai önkormányzat az elmúlt két évtized során minden tevékenységét az érvényben lévő stratégiai dokumentumok alapján irányította és vitte véghez. Ezek a tervek határozták meg azokat az irányvonalakat, melyek mentén az aktuális önkormányzati vezetés igyekezett minél jobb életfeltételeket biztosítani községünk minden polgára számára.

A következő időszakra szóló fejlesztési terv megannyi területen az előző dokumentumok folytatását jelenti, de tartalmazza az újonnan megjelenő igényekre adott válaszokat is, azokat a terveket, melyeket a körülöttünk rohamosan változó világ vár el tőlünk. Továbbra is kiemelt céljaink közé tartozik az idegenforgalom fejlesztése, a mezőgazdasági kihívásokra adott modern válaszok biztosítása és a család, mint megtartó erő támogatása. Az új fejlesztési stratégia igyekszik válaszokat adni az olyan globális jellegű kihívásokra is, mint a vírusjárvány, a klímaváltozás és a migránshelyzet, melyek negatív hatását helyi szinten is érezzük, ugyanakkor csakis közösségi összefogásban/gondolkodással tudunk rájuk hatással lenni.

A fejlesztési terv által válnak tervezhetővé, időben ütemezhetővé a városvezetés által kijelölt hosszútávú és nagyszabású fejlesztések, beruházások, programok, melyek egymást kiegészítve, erősítve teszik lehetővé az integrált községfejlesztést. Tervezhetővé válnak a több éven át tartó projektek, a beruházásokhoz hozzá lehet rendelni önkormányzati, tartományi, köztársasági vagy éppen nemzetközi forrásokat és a dokumentum révén – figyelembe véve mind a 13 településünk igényeit – kiegyensúlyozott fejlesztést tudunk biztosítani: össze tudjuk hangolni községünk projektumait az általános területi fejlesztés, az infrastrukturális beruházások és emberi erőforrás-politika területén. A fejlesztési terv legfőbb célja egy olyan megvalósítható és reális jövőkép megformálása, mely kiszámíthatóságot és biztonságot szavatol a családoknak, születéstől az idős korig.

Önkormányzatunk alapidokumentumként tekint a jelen fejlesztési tervre, a következő évtized döntéseit ez fogja meghatározni. A szebb jövő megteremtése ugyanakkor közös munkát igényel – polgáraink aktív részvételével, vállt vállnak vetve. Hiszen lakóhelyünk, az otthonunk mindannyiunk számára egyaránt fontos, és közös célunk, hogy élhetővé, szebbé, jobbá tegyük a magunk és a felnövekvő generációk büszkeségére.

Fejstámer Róbert

magyarokanizsai polgármester

TARTALOM

1. Bevezető	4
2. A jelenlegi helyzet áttekintése és elemzése	9
3. Erőforrástérkép	13
4. A korábbi tervezési dokumentumok megvalósulása	35
5. Swot analízis	38
6. Magyarkanizsa község víziója.....	42
7. Prioritási célok és intézkedések	44
8. A Települési fejlesztési terv végrehajtásának, a végrehajtás nyomon követésének, beszámolásának és értékelésének keretei.....	77
9. Mellékletek.....	80

1. Bevezető

Magyarkanizsa község 2011 és 2020 közötti periódusra elfogadott fejlesztési stratégiája a 2020-as év végén lejárt, így a törvényi rendelkezések okán, illetve a község fejlődésének további biztosítására megindult a 2022-2030 közötti időszakra érvényes helyi fejlesztési terv kidolgozása. A község vezetősége célként tűzte ki, hogy a fejlesztési terv időszaka magába foglalja az Európa Unió 2021-2027-es költségvetési periódusát, mivel Magyarkanizsa község már a múltban is jelentős uniós forrásokat hívott le, és ez Szerbia jövőbeli integrációjának felgyorsulásával tovább folytatódhat.

A fejlesztési tervet a Városok és Önkormányzatok Állandó Konferenciája (Stalna Konferencija Gradova i Opština (SKGO)) módszertana alapján dolgozták ki, amelyhez Vajdaság Autonóm Tartomány Tartományi Regionális, Fejlesztési, Régióközi és Helyi Önkormányzati Titkársága is nyújtott pénzügyi segítséget. A munkát az erre a célra alakított községi munkacsoport végezte, a szakmai koordinációt pedig a Tisza Menti Információs Fejlesztési Központ (ICR) végezte, külső szakértők bevonásával.

A községi fejlesztési terv elkészítésének és elfogadásának folyamata participatív – azaz, részvételen alapuló – folyamatként zajlott le, az összes érintett fél támogatásával és részvételével. Ez egy kiváló esélyt adott minden érintett fél számára, hogy részt vegyen a község jövőjét meghatározó dokumentum megalkotásában.

A stratégiai dokumentumok helyi önkormányzatokban történő kidolgozása és végrehajtásának figyelemmel kísérése érdekében a módszertanban az eddigi gyakorlathoz képest fontos változások történtek, s ezek a következők voltak:

- nagyobb nyilvánosság bevonása a dokumentumok kidolgozásának folyamatába;
- a középtávú fejlesztési terv kidolgozásának kötelezettsége, amely (az első) 3 évre szól, és a fejlesztési terv megvalósulásának sikerét elemezendő, az önkormányzatnak kötelezően munkálkodnia kell a dokumentum felülvizsgálatán;
- a stratégia végrehajtása hatékonyságának javítása érdekében elő kell látni a stratégiai terv végrehajtásának éves nyomon követését, annak megvitatását, következtetések és ajánlások megfogalmazását a jobb megvalósítás céljából;
- csak a fejlesztési tervben meghatározott prioritások kerülhetnek be az önkormányzati program költségvetésébe. A cél a költségvetési eszközök felelősségteljes és hatékony felhasználásának további elősegítése.

A munka jelentős részét, a helyzetelemzést, valamint az önkormányzat jövőbeli prioritásainak megfogalmazását és a szükséges intézkedések meghatározását az ágazati munkacsoportok végezték el, amelyek felosztása az Agenda 2030 szerint a következőképpen alakult:

- helyi gazdasági fejlődés;
- társadalmi fejlődés és életminőség;
- városfejlesztés és környezetvédelem / kommunális tevékenységek.

Az ágazatok magukba foglalják az Agenda 2030 összes 17 célját, így ezek bekerültek a helyi fejlesztési tervbe.

A törvényi rendelkezések alapján a Szerb Köztársaság tervezési rendszerében, a helyi fejlesztési terv egy hosszú távú dokumentum, amelyet a községi képviselő-testület fogad el legalább hétéves időszakra. Szintén e törvény szerint a fejlesztési terv alapvető elemei, az aktuális helyzet elemzése, a jövőkép meghatározása, a prioritások definiálása, valamint a javasolt intézkedések áttekintése meghatározott célokkal és rövid leírással. A javasolt intézkedések részletesebb kidolgozására az önkormányzat által kidolgozott 3 éves középtávú fejlesztési tervben és egyéb közpolitikai dokumentumokban kap helyet.

Magyarkanizsa község Helyi fejlesztési tervének kidolgozási folyamata a 2021-es év elején kezdődött el, melynek első lépése a fejlesztési tervet kidolgozó községi munkacsoport felállítása volt, amely csoport munkáját a munkafázisok definiálásával kezdte meg.

A munkafolyamat három fázist tartalmazott, ezek a következők: előkészületi, fejlesztési és az utánkövetési és értékelési fázisok. Az első két fázis képezi e stratégiai dokumentum kidolgozásának folyamatát, míg a harmadik fázisban születik meg a Középtávú fejlesztési terv, azaz annak kidolgozása, megvalósítása és a kitűzött célok értékelése.

Az előkészületi szakaszban határozták meg a későbbi kidolgozásban érintett feleket (ún. stakeholderek), e csoport tagjai mindazok a szakértők, intézményvezetők, az önkormányzat és civil szervezetek képviselői, akik a község területén élnek és dolgoznak, saját szakterületüket mélységében ismerik és hatással vannak annak folyamataira. Ezen személyek köréből kerültek ki azok, akik a későbbiek során az egyes ágazati munkacsoportok tagjaivá is váltak és tevékenyen részt vettek a jelenlegi helyzet, a vízió, a prioritások és az intézkedések kidolgozásában.

Az előkészítő fázisban történt meg az előző, már érvényüket veszített községi stratégiák értékelése és az általuk elért eredmények összegzése is, ami része e dokumentumnak is.

A fejlesztési fázis, amely kiemelten átlátható módon az előzőleg kiválasztott szakértők, és a lakosság teljes körének bevonásával zajlott le, több egymással párhuzamos munkafolyamatot hordozott magában. Első lépésként megindult a jelenlegi helyzet felmérése a három ágazatot tekintve, és ezzel párhuzamosan Magyarkanizsa község 2022-2030 periódusra előlátott Helyi fejlesztési terve víziójának, prioritásainak és beavatkozási listájának megalkotása.

A jelenlegi helyzet felmérése empirikus kutatást jelentett a három ágazat tekintetében elsődleges és másodlagos forrásokból, amelyek alapján meghatározhattuk az ágazatok fejlettségi helyzetét a község területén, illetve azokat az irányokat, amelyek fejlesztése mindenképp elengedhetetlen. Az elsődleges források statisztikai adatok, illetve a községi közigazgatás, valamint annak intézményei által biztosított adatok voltak, amelyek kiegészültek másodlagos forrásokból érkezett információkkal.

A másodlagos források tekintetében a község összes lakosának lehetőséget adtunk, és online kérdőíven keresztül fejthették ki véleményüket a község jelenlegi állapotáról és azokról az irányokról, amelyek a fejlesztési tervben szerintük hangsúlyosan meg kell, hogy jelenjenek. Szintén másodlagos forrásként használtuk a stakeholderek ágazati csoportjainak tagjait, akik számára személyes, ötletelő találkozókat szerveztünk, amelyek során a saját ágazatuk SWOT-elemzésének elkészítését is tartalmazta.

Az értékelő fázisban begyűjtött primáris és szekundáris adatok felhasználásával, a községi munkacsoport koordinálásával és a szakértők bevonásával megszületett a község jelenlegi helyzetjellemezése, ami alapot adott a vízió, a prioritások és az egyes beavatkozások definiálására. Az egyes ágazati csoportok által felállított SWOT-elemzések szintetizálásával és a párhuzamosságok kiszűrésével állt fel a község egységes SWOT-elemzése. Módszertani okokból kifolyólag a jelenlegi helyzet analízise úgy készült el, hogy két társadalmi és földrajzi tényezők tekintetében hasonló mutatókkal rendelkező községgel (Zenta és Apatin) vetették össze Magyarkanizsa községet és az általuk képezett mutatókat összehasonlítottuk Magyarkanizsa mutatóival, annak érdekében, hogy a Helyi fejlesztési terv megvalósulása során mérhető legyen a terv megvalósulásának sikeressége, a két hasonló község fejlettsége növekedésének figyelembevételével.

A vízió, a prioritási területek és az intézkedések definiálása, átláthatóan és részvételi módon történt meg a stakeholderek, a községi munkacsoport, valamint a szakértők bevonásával.

A vízió jelképezi a jövőben elérni kívánt állapotot, amely inspiratívan és bizakodva, röviden összefoglalva jelképezi mindazt, amit a fejlesztési terv képvisel.

Az egyes ágazati csoportok, a SWOT-elemzés alapján, ágazatonként felállították azokat a szükséges prioritásokat, amelyek a feltárt problémák megoldásához szükségesek, majd ezek szintézisével megalkották a fejlesztendő prioritási célokat és azokat a beavatkozásokat, amelyek a célok eléréséhez elengedhetetlenek. A prioritási célok a vízió eléréséhez szükségesek, amelyeknek az eléréséhez elsősorban az intézkedések végrehajtására van szükség. A prioritási célokat úgy határozta meg a munkacsoport, hogy mérhetőek, precízek, időben és térben elérhetőek legyenek. Ezen a szinten fogalmazódtak meg az indikátorok, amelyek elérésével mérni lehet a fejlesztési terv megvalósulását, illetve, azok forrásaival együtt, az input és output indikátor értékeket is definiálták.

Az indikátorok az adott prioritási céltól függően úgy születtek meg, hogy vagy megfelelően mérhető, precíz, és elfogadható eredményt adjanak, vagy minőségbeli fejlődést mutassanak be. Az input indikátorok értéke az utolsó elérhető adatok alapján kapták meg formájukat, míg az output indikátorok mennyisége a megvalósított intézkedések eredménye alapján kell, hogy elérhetővé váljanak.

Az intézkedések alatt értjük azon aktivitások összességét, amelyek végrehajtása szükséges a prioritási célok eléréséhez, valamint a felállított vízió megvalósulásához.

A vízió, a prioritási célok és az intézkedések kidolgozása után a munkacsoportok további lehetőséget kaptak az általuk szükségesnek látott módosítási javaslatok megtételére. Ezeknek a beépítésével elkészült a végleges stratégia, amelyet közvitára bocsátott az önkormányzat.

Magyarokanizsa község 2022-2030 időszakra vonatkozó Helyi fejlesztési terve magába foglalja az ágazati elemzést és a víziót, valamint a prioritási célokat és a szükséges intézkedéseket. A munka végrehajtása során keletkezett felmérések, háttéranyagok, javaslatok és minden más vonatkozó dokumentum a fejlesztési terv mellékletét képezik.

Az Egyesült Nemzetek Szervezetének 2015-ös közgyűlésén elfogadták az Agenda 2030-at. Ez a dokumentum felváltotta a Millenniumi fejlesztési célokat, amely 2015 végén hatályát veszítette. Az Agenda 2030 egy egyedülálló stratégia, amely magában foglalja minden állam erőforrásainak mozgósítását a kitűzött célok 2030-ra való elérése érdekében. A menetrend 17 célból áll, és ezeken belül 169 rész cél érhető el 231 mutató által mérve. Az Agenda útmutatást ad minden ország számára, amelyeknek át kell venniük és ezzel kell összehangolni saját prioritásaikat.

Az EU kohéziós politikája a 2021–2027-es időszakban egy rövidebb, modern, a növekedést támogató 5 politikai célkitűzésből álló intézkedéscsomagot tűzött ki a 2021–2027-es időszakra, ezek:

1. versenyképesebb és intelligensebb Európa;
2. zöldebb, alacsony szén-dioxid-kibocsátású átállás a nulla szén-dioxid-kibocsátású gazdaság felé;

3. összekapcsoltabb Európa a mobilitás fokozásával;
4. egy szociálisabb és befogadóbb Európa;
5. minden típusú terület fenntartható és integrált fejlődésének előmozdításával egy elérhető, a polgárokhoz közelebb álló Európa létrehozása.

Szerbia az Európai Unió integrációs folyamatában van, így szükséges, hogy mindazokat az irányelveket, amelyeket az Unió előír, a jövőre vonatkoztatva beépítse a jogi és ezáltal a tervezési rendszerébe is. Piramisszerűen, az államigazgatás minden szintjén, az irányelvek alkalmazása ajánlott, ahhoz, hogy a közeljövőben várható csatlakozás után minden közép- és hosszútávú fejlesztési terv már összehangolt legyen az Európai Unió irányelveivel.

Ennek fényében a Helyi fejlesztési terv prioritási céljai összhangban vannak ezekkel a célkitűzésekkel, így mind az ENSZ Agenda 2030-at, mind az EU kohéziós politikáját követi, mivel cél, hogy a helyi hatóságok a civil és a magánszektor képviselőivel együtt lokalizálják a globális célokat, és azokat a helyi célok kontextusába helyezve, integrálja őket a helyi fejlesztési tervekbe.

A Helyi Fejlesztési Terv elfogadása, a Községi Képviselő Testület---- ülésén ----- számú határozattal -----
án történt meg.

2. A jelenlegi helyzet áttekintése és elemzése

2.1 Általános adatok a községről

Magyarkanizsa község Bácska északkeleti részén, Vajdaság Autonóm Tartományban található, és az észak-bánáti körzethez tartozik. 400 négyzetkilométeren terül el, és a Pannon-medencében található. A Tisza jobb partján helyezkedik el, központja 87 méteres tengerszint feletti magasságban van.

A községet 13 település alkotja: Magyarkanizsa, Horgos, Kispiac, Martonos, Kishomok, Orom, Völgyes, Újfalú, Tóthfalú, Velebit, Ilonafalu, Oromhegyes és Adorján. A község teljes területének 88%-át mezőgazdasági terület foglalja el. A község keleten Törökkanizsával, délen Zentával, nyugaton Szabadkával, északon pedig Magyarországgal határos. A Tisza folyó alkotja a természetes határt Törökkanizsa és Magyarkanizsa községek között.

Határ menti önkormányzatként sajátos funkciót tölt be, mert a horgosi határátkelő miatt Európa egyik legforgalmasabb, az országból kivezető és bevezető kapuja is egyaránt. Szabadkától 40 km-re, Újvidéktől 120 km-re, Belgrádtól 200 km-re, Budapesttől 190 km-re található. Éghajlata mérsékelt-kontinentális, ami azt jelenti, hogy a nyár meleg, a tél hideg. A talaj geomorfológiai összetétele több egységből áll: a Tisza hordaléksíksága, löszterasz, terasz, a Szabadkai-homokhátság és a bácskai löszfennsík.

A Tisza folyó és a Kőrös patak, valamint számos kisebb tó, a terület legfontosabb vízrajzi elemei. Az önkormányzat területén 1140 m mélységből fakadó, 72 °C-os hőmérsékletű geotermikus vizek is

találhatók, amelyeket gyógyászati célokra is használnak. Rendkívül fejlett iparral rendelkezik a község, amibe a következők tartoznak:

- építőanyagipar: csempék, kerámialapok, hő- és vízszigetelő anyagok gyártása,
- élelmiszeripar: fűszerpaprikagyártás, valamint fagyasztott zöldség és gyümölcs gyártása és feldolgozása.

A község fontos gyümölcs- és szőlővidék is egyben.

2.2 A község rövid története

Magyarkanizsa története a bronzkorig nyúlik vissza. A mai Oromhegyes területén pedig a neolitikumba, illetve a kőkorbba vezető nyomokat is találtak. Magyarkanizsát az írott források 896-ban említik először településként, amikor a magyarok itt keltek át a folyón, hogy elfoglalják a területet Glad bolgár hercegtől.

1700-ban a Tisza-menti katonai határőrvidék részévé vált és az Ókanizsa nevet kapta. Magyarkanizsa a 19. században a tiszai átkelőnek köszönhetően fejlődött ki, de még mindig nem olyan gyorsan, mint Horgos, amely akkor is Szeged és Szabadka közötti kereszteződés volt. Magyarkanizsának 1904-ben nevezték el s 1908-ban városi rangot kapott. Ekkor gazdaságilag egyre jobban erősödik, olyannyira, hogy a 20. század elején már termálvizes gyógyfürdő, városháza és templom épül a környező településsel, Tóthfaluvval – amely település nevét a templomot felépítő Tóth Józsefről kapta. A város fejlődését megállította az első világháború, amikor Magyarkanizsa 500 lakost veszített. A háború után a horvátországi Likárol új lakosság telepedett le, és új települések jöttek létre – Velebit (Fogadjisten), majd Vojvoda Zimonjić (Ilonafalu).

A második világháború viharos és nagy változásokat hozott, de az 1960-as évekig a város demográfiai és gazdasági szerkezete változatlan maradt. Ekkor kezdődött a gazdasági felemelkedés a mezőgazdaságban, a feldolgozóiparban és a szolgáltató iparágakban. Korszerű utak épülnek, megépül a tiszai híd, kezdődik az olajkitermelés.

Lenyűgöző fejlődés ment végbe az építőiparban és az építőanyag-gyártásban (Potisje vállalat), ez a fémipar (Metal vállalat) és a szigetelőanyag-gyártás (FIM vállalat) új formáiban is megjelenik. 1980-ban új gyógyfürdő és rekreációs központ létesült. A gazdaság hagyományos területein is történt fellendülés: a mezőgazdaságban (gépesítés, öntözőrendszer, kultúraváltás, üvegház, intenzív állattartás), valamint a malom-, fa-, textil- és élelmiszeriparban is.

A két évtized felemelkedését jelentős eredmények kísérték a társadalmi tevékenységben: az óvodai nevelés intézményrendszere (bölcsődék, óvodák, iskoláskor előtti intézmények) a település minden gyermekét magába foglalta, és az iskolások is anyanyelvükön tanultak az általános iskola nyolc osztályában. Új épületeket, modern eszközöket kaptak az oktatási intézmények Horgostól Adorjánig. A kultúrában is jelentős eredmények születtek: Horgoson Művelődési Ház, Magyarkanizsán moziterem

épült. A község minden településén működnek kulturális és művészeti társaságok, amelyek az elmúlt évtizedekben regionális, tartományi és országos szinten is szép eredményeket értek el. A községi könyvtári hálózat a magyarkanizsai József Attila Könyvtár szakértői irányítása alatt működik, amely intézmény, többek között a magyarkanizsai Íróklub szervezője is.

2.3 Közigazgatási struktúra

Magyarkanizsa önkormányzatának szervei a következők:

- Magyarkanizsa község községi képviselő-testülete

A KKT a község legfelsőbb szerve, amely ellátja az Alkotmány, a törvény és a község Statútuma által meghatározott önkormányzati feladatokat.

Magyarkanizsa község községi képviselő-testületének 29 képviselője van, akiket négy évre választanak meg a törvényben meghatározott eljárás szerint és módon.

AKKT hatáskörébe tartozó egyes kérdések megvizsgálására és egyéb feladatok ellátására állandó munkatestületek jönnek létre a KKT-n belül. Az állandó munkatestületek mellett, a KKT az Alapszabálynak és az Ügyrendnek megfelelően speciális és ideiglenes munkatestületeket hoz létre.

- Magyarkanizsa község elnöke

Az önkormányzat elnökét a községi képviselő-testület választja meg a képviselők közül négy évre, titkos szavazással, a képviselő-testületi tagok összlétszámának többségével. Az önkormányzat elnökének van helyettese, aki az elnök távolléte és feladatai ellátásának akadályozottsága esetén helyettesíti az elnököt.

- Magyarkanizsai községi tanács

A községi tanács az önkormányzat elnökéből, elnökhelyettesből és a községi képviselő-testület hét tagjából áll, akiket a községi képviselő-testület négy évre választ, titkos szavazással, a képviselők összlétszámának többségével. Az önkormányzat elnöke a községi tanács elnöke. Az alpolgármester tisztség szerint a községi tanács tagja.

- Magyarkanizsa önkormányzatának közigazgatása

Magyarkanizsa önkormányzatának közigazgatása a törvényben, Magyarkanizsa község Alapszabályában és Magyarkanizsa község közigazgatásának szervezéséről szóló határozatában meghatározott tevékenységeket látja el.

Magyarkanizsa község közigazgatásának alapvető belső szervezeti egységei a következők:

1. Gazdasági és helyi gazdaságfejlesztési főosztály
2. Felügyelői főosztály
3. Építésügyi főosztály
4. Pénzügyi és költségvetési főosztály

5. Helyi adóigazgatási főosztály
6. Közigazgatási és közösügyi főosztály
7. Községi szervek ügyeit ellátó főosztály

3. Erőforrástérkép

Az erőforrástérkép meghatározza az erőforrás-gazdálkodás kiindulópontjait, elemzi a régió versenyképességét, a rendelkezésre álló erőforrások fejlesztési lehetőségei, valamint ezek megvalósításának korlátai tekintetében. Az ágazati stratégiákkal együtt, a forrástérképnek a helyi önkormányzati egységek szintjén megvalósuló stratégiai fejlesztési tervezéshez, valamint az intézmények számára a helyi és országos szintű befektetések vonzásához kell alapul szolgálnia.

Az erőforrástérkép elkészítése a rendelkezésre álló erőforrások latba vetésén, új erőforrások megállapításán és az összegyűjtött adatok elemzésén alapul Magyarokizsa versenyképességének fejlesztése és felemelése. A forrástérkép elkészítéséhez Magyarokizsa község legfontosabb meglévő és érvényes stratégiai dokumentumait elemezték ki a mukacsoportok, amelyek sok esetben minőségi helyzetleírást tartalmaznak. Ez különösen olyan erőforrások esetében hasznos, amelyek hosszú távon nem változnak (természeti erőforrások, kulturális örökség, infrastruktúra és felépítmény stb.). A forrástérkép készítői az önkormányzat szakterületeinek meghatározása kapcsán megbeszéléseket folytattak a helyi önkormányzati egységek és az illetékes önkormányzati szervek képviselőivel, különös tekintettel a valorizációs korlátok megértésére.

Az erőforrásbázis az az alap, amelyen Magyarokizsa község teljes gazdasága nyugszik. „Erőforrások” alatt a természetes és előállított értékek, emberi tudás, képességek általános gyűjtőnév kell érteni, amelyek közvetlenül a fogyasztásban vagy közvetve a termelésben a szükségletek kielégítésére használhatók. Más szóval, ezek olyan források, amelyeket jóra és jól lehet hasznosítani.

Szabadabban fogalmazva, a stratégiai erőforrások olyan rendelkezésre álló tényezők bizonyos

mennyiségét képviselik, amelyeket egy vállalat vagy gazdaság irányít vagy rendelkezik felette. A tevékenységek széles körének felhasználásával az erőforrások végtermékekké és szolgáltatásokká alakulnak. A különféle ágazati politikák, a vállalatok bevonása és szervezeti folyamataikon keresztül erőforrásokat foglalkoztatnak/alkalmaznak.

Magyarkanizsa község erőforrásai feltérképezésének fő célja, hogy biztosítsa Magyarkanizsa község minden erőforrásának átláthatóságát, azoknak lehetőségeivel és akadályaival együtt, hogy átfogó és integrált módon mérlegelje a szempontokat, hogy információs bázist biztosítson a megfelelő önkormányzati döntések meghozatalához a gazdasági és az általános társadalmi érdekű fejlődés érdekében.

Az erőforrások feltérképezése Magyarkanizsa községben előfeltételeket teremt az oktatás, a munkaerő-fejlesztés és a helyi közösség gazdasági fejlődésének javításához a rendelkezésre álló szolgáltatások és erőforrások harmonizálásával, a szolgáltatások és erőforrások ésszerűsítésével, valamint a szükségletek területeinek azonosításával egyetemben. Az erőforrások feltérképezésének ötlete arra épül, hogy a szolgáltatások gyakoriságának, időtartamának, intenzitásának és minőségének növelésével, valamint Magyarkanizsa település támogatásával, növelje a helyi közösség erejét.

Az erőforrástérképnek a célja, hogy Magyarkanizsa önkormányzata számára egy helyre tömbösítse mindazon információt és iránymutatást, amelyek a helyi közösség közös céljának eléréséhez szükségesek. Az erőforrás-feltérképezés eredményeként Magyarkanizsa község minden lakója nagyobb rugalmassággal és választási lehetőséggel rendelkezik majd Magyarkanizsa község további fejlesztésének irányításában és szervezésében. A rendelkezésre álló erőforrások közös mérlegelésével, megfelelő szervezésével és koordinálásával az erőforrások szinergikus képe jön létre, amely minden egyedi erőforrásnál erősebb hatást fejt ki, és Magyarkanizsa község valamennyi lakosának megfelelően artikulált mobilitásához, valamint a helyi közösség tervezett gazdaságfejlesztéséhez és versenyképességéhez vezet.

3.1 Társadalmi fejlődés és életminőség

3.1.1 Demográfia

1. táblázat: Teljes népesség, szerkezet szerint

Mutatók	Magyarkanizsa	Szerbia
Teljes szám (2011-es népszámlálás) :	25.343	7.186.862
Becsült népesség (2019)	23.369	6.945.235
1000 lakosra jutó természetes szaporodás (2019)	-246	-55.158
Népességcsökkenés 2002 - 2011 népszámlálás	2.167	311.139

A település lakosságának száma a 2011-es népszámlálás szerint 25 343, a 2002-es népszámlálás szerint 27 510 fő, mára ez a szám a születések és halálozások negatív aránya, valamint a gazdasági migráció következtében csökkent. 2002 és 2011, vagyis a két népszámlálás között 7,88%-kal csökkent a község lakosságának száma, ami lényegesen magasabb, mint a Szerb Köztársaság egészének átlagos lakosságszám-csökkenési üteme, aminek során a lakosság száma 4,15%-kal csökkent az említett időszakban.

A lakosság nemzeti szerkezete:

Magyarkanizsa multinacionális környezet, a legnagyobb etnikai csoportot a magyarok alkotják, a teljes lakosság 85,13%-ával. Magyarkanizsa község teljes lakosságának 7,22%-át a szerbek, 2,35%-át a romák teszik ki.

2. táblázat: Az adatok összehasonlító áttekintése hasonló településekkel a tartományi és országos átlaghoz viszonyítva

2019	Szerb Köztársaság	Vajdaság AT	Magyarkanizsa	Apatin	Zenta
Teljes lakosság	6.945.235	1.852.093	23.369	26.388	21.630
Fiatal (15-29 év)	1.148.812	308.130	4.043	4.123	3.672
Munkaképes korú lakosság (15-64)	4.515.716	1.220.786	15.742	17.151	14.096
Idős lakosság (65 év feletti)	1.436.930	364.561	4.716	5.805	4.542
A lakosság átlagéletkora	43,31	42,96	44,00	45,00	44,00

Magyarkanizsa teljes lakosságán belül a legtömegesebb, 66-67%-ban, a 15-64 éves munkaképes korú népesség. A lakosság átlagéletkora a 2015-2019 közötti időszakban 43,4-ről 44 évre nőtt, de negatív emelkedés tapasztalható mind a vizsgált időszakban, mind az elmúlt 20 évben.

A családszerkezetben a leginkább képviselt csoport a gyermektelen házaspár, ezt követi a gyermekes házaspár. Leginkább a 2 fős háztartások képviseltetik magukat.

3. táblázat: A családok típusok és a családtagok szerinti felosztása a 2011. évben

Magyarkanizsa község	Összesen	Házaspár gyermek nélkül	Életközösségben élő pár gyermek nélkül	Házastársak gyermekkel	Gyermekes életközösségben élő pár	Gyermekét nevelő anya	Gyermekét nevelő apa
Családok száma	7.549	2.256	251	3.469	274	966	233
A tagok száma	21.679	4.712	502	12.654	1.014	2.261	536

A népességmozgás és a fejlődés alapvető mutatói a lassú növekedésről adnak képet, amely egyben a népesség általános öregedésével is együtt jár.

3.1.2 Oktatás

Magyarkanizsa község területén a munkaképes népesség oktatási struktúrájában a lakosság legnagyobb számban képviselt kategóriája a középfokú végzettségű, ezt követik az alacsony fokú végzettségű személyek. A 2002-es népszámláláskor Magyarkanizsa községben az írástudatlanok aránya a 10 éves és annál idősebb teljes lakosságon belül 1,06% volt, míg a 2011-es népszámláláskor ez az arány a 10 éves és annál idősebb teljes népesség 0,91%-ára csökkent. Az alacsony fokú oktatásban a lemorzsolódás aránya 1,6-2%.

Magyarkanizsa község oktatási rendszere megfelel a köztársasági átlagnak, infrastrukturálisan fejlettebb is ennél az átlagnál. Mind az iskoláskor előtti intézmények, mind az általános iskolai nevelés tekintetében a község összes települése jól fel van szerelve.

A Gyöngyszemeink iskoláskor–előtti intézmény Magyarkanizsa község 9 települését fedi le, és 11 épületben végez oktatói-nevelői munkát.

4. táblázat: Alapfokú oktatás

Magyarkanizsa község	2015	2016	2017	2018	2019
Általános iskolás diákok száma	1.892	1.854	1.791	1.672	1.445
Az általános iskola 8 osztályát befejező diákok száma	217	248	232	218	206
A fogyatékkal élő gyermekek alapfokú oktatásában részt vevő gyermekek száma	184	182	193	180	68
Az általános iskolai lefedettség nettó aránya (%)	n/a	90.3	87.7	86.1	81.4
Az általános iskola elvégzésének aránya	97	98	97.8	98.1	97.0
Lemorzsolódás az alapfokú oktatásban (%)	1.60	1.66	1.16	1.60	2.0

Középfokú oktatást a községben a Beszédes József Mezőgazdasági és Műszaki Iskolaközpont végez, amely széles képzési kínálatot nyújt mezőgazdasági, valamint gépészeti szakterületen.

5. táblázat: Középfokú iskolák száma

Magyarkanizsa	2015	2016	2017	2018	2019
Gimnázium	0	0	0	0	0
Négyosztályos szakiskolák	343	303	259	234	203
Háromosztályos szakiskolák	77	70	75	81	73
Összesen	420	373	334	315	276

Regionális Szakmai Pedagógus-továbbképző Központ, Magyarkanizsa

A Regionális Szakmai Pedagógus-továbbképző Központ a Szerb Köztársaság Oktatási Minisztériumának stratégiai dokumentumával összhangban, valamint Magyarkanizsa községi képviselő testületének 2010. június 14-én meghozott határozatával létrehozott közszolgálati intézmény.

A Regionális Szakmai Pedagógus-továbbképző Központ annak érdekében jött létre, hogy a Tisza menti régióban és az észak-bácskai oktatási intézmények számára biztosítsa a szakmai továbbképzést. Egy ilyen központ megléte Magyarkanizsán nagymértékben mentesíti az oktatási intézményeket az oktatási személyzet számára megszervezett szakmai továbbképzések szervezési és finanszírozási kötelezettségei alól.

Cnesa Oktatási és Művelődési Intézmény

A ma Cnesa nevet viselő oktatási és művelődési intézményt a helyi önkormányzat alapította 1958-ban azzal a céllal, hogy a felnőttképzés intézményi kereteit biztosítsa. Az intézmény az oktatási egységén kívül a következő szervezeti egységeket foglalja magába: mozi, Dobó Tihamér Galéria és Művészetek Háza. Az oktatási egység különféle típusú tanfolyamokat szervez, mint például: nyelvi (angol, német, olasz, szerb és magyar nyelvtanfolyam), szakmai tanfolyamok (fodrász tanfolyam, szabóvarró tanfolyam, energetikai tanfolyam), pályázatírói tanfolyamok, környezetvédelmi tanfolyamok, civil szervezetek fejlesztésével foglalkozó tanfolyamok stb. Az intézmény akkreditált EBC*L vizsga- és oktatóközpontként is működik.

3.1.3 Egészségügyi és szociális védelem

A Magyarkanizsai Egészségház Magyarkanizsa község területén a lakosság egészségügyi ellátását látja el. A Magyarkanizsai Egészségház egy egészségügyi intézmény, amely alap- és szakorvosi-konzultatív szinten a teljes körű és időben történő egészségügyi ellátásra törekszik. Prevenációs, nevelési, gyógyító és rehabilitációs tevékenységet valósít meg, ezzel is kielégítve Magyarkanizsa község és Magyarkanizsán túli lakosság szükségleteit.

A költségvetésből a 2015-2019-es időszakban az egészségügyre szánt keretösszeg folyamatosan csökkent, aminek negatív multiplikátor hatása is lehetett, különösen vészhelyzetekben – a COVID-19 világjárvány idején. Csökkennek az oktatásra fordított kiadások is. Az oktatásra és egészségügyre elkülönített források szerkezetének mélyreható elemzésével látható, hogy a legnagyobb összegek a bérekre és a létesítmény fenntartására irányulnak – viszont nincs új eszközberuházás, nincs új munkaerő, az egészségügyben és az oktatásban nem javul a személyzet létszáma vagy a minőségi struktúra.

6. táblázat: Egészségügyi rendszer a községben

Magyarkanizsa község	2015	2016	2017	2018	2019
Az egészségügyi intézményekben foglalkoztatottak összlétszáma	165	149	146	146	134
Orvosok száma	33	26	28	28	28
Egy orvosra jutó lakosok száma	707	884	821	771	771
1000 lakosra jutó orvosok száma	1.42	1.11	1.22	1.29	1.29
Fogorvosok száma az egészségügyi intézményekben	4	4	4	4	4
1000 lakosra jutó fogorvosok száma	0.17	0.16	0.16	0.14	0.14
1000 lakosra jutó fogorvosok – gyermekek, iskolások és fiatalok fogászati ellátása	1.17	1.02	1.02	1.01	3.01
A tuberkulózisos betegek száma	0	0	0	0	0
A nők korszerű egészségügyi ellátással való ellátottsága a terhesség első trimeszterében (%)	98%	95%	95%	93%	90%
A védőnői szolgáltatással rendelkező várandós nők lefedettsége (szám)	555	441	500	529	550

Magyarkanizsai Szociális Munkaközpont

A Magyarkanizsai Szociális Munkaközpont egy szociális védelmi intézmény, amely közhatalmat gyakorol a szociális és a családjogi védelem területén. A Központ tevékenységei a szociális védelem, a szociális munka és a családjogi védelem.

7. táblázat: A szociális védelem felhasználói

Magyarkanizsa község	2015	2016	2017	2018	2019
A szociális védelemben részesülők teljes száma a Szociális Munkaközpont nyilvántartásában	2.586	2.823	2.288	2.291	2.464
A Szociális Munkaközpont nyilvántartásában szereplő szociális védelemben részesülők száma - nő	1.350	1.482	1.212	1.201	1.303
A Szociális Munkaközpont nyilvántartásában szereplő szociális védelemben részesülők száma - férfi	1.236	1.341	1.076	1.090	1.161
A Szociális Munkaközpontban dolgozók száma	5	4	3	3	3
Pénzügyi szociális segélyben részesülők száma	1.495	1.435	1.114	968	872
Más személy gondozásáért és segítéséért járó alapkedvezményt igénybe vevők száma	62	61	59	52	50
Más személy emelt ápolási és segélyezési díjában részesülők száma	98	104	100	101	104
Gyermekkedvezményben részesülők száma (0-17 év)	1031	953	856	704	539
Gyermek után járó emelt összegű családi pótlékban részesülők száma (0-17 év)	379	338	352	320	240

3.1.4 Művelődés

Magyarkanizsa község kulturális életét a CNESA Oktatási és Művelődési Intézmény és a község minden településén működő művelődési egyesületek határozzák meg.

8. táblázat: A község művelődési mutatói

Magyarkanizsa község	2015	2016	2017	2018	2019
Mozik száma	1	1	1	1	1
Vetítések száma	16	41	26	22	23
Látogatók száma	400	2.108	1.620	1.886	1.089
Múzeumok száma	0	0	0	0	0
Látogatók száma	0	0	0	0	0
Egyéb rendezvények	161	202	163	187	225
Látogatók összesen	16.656	21.907	18.003	21.187	20.655

9. táblázat: Magyarkanizsa község művelődési egyesületeinek adatai a 2019-es évre

	Egyesület	Település	2019 rendezvények száma	2019 látogatók száma
1.	Petőfi Sándor ME	Orom	10	580
2.	Aranykalász ME	Völgyes	2	530
3.	Fehér Akác ME	Tóthfalu	4	1200
4.	Szőke Tisza ME	Adorján	3	850
5.	Ozoray Árpád MME	Magyarkanizsa	29	2.540
6.	Petőfi Sándor ME	Oromhegyes	7	1.240
7.	Jókai Mór ME	Kispiac	21	3.000
8.	Bartók Béla MME	Horgos	10	11.100
9.	Martonosi Testvériség MMT	Martonos	40	3.600
10.	Adorján ME	Adorján	2	6.000
11.	Levendula Népi Kézműves Műhely	Magyarkanizsa	2	210
12.	Zengő Nők és Fiatalok Kézműves Egyesülete	Orom	6	260
13.	Tisza Néptánc egyesület	Magyarkanizsa	13	5.392

3.1.5 Sport és rekreáció

A gyermekpopuláció fogyatkozó száma miatt Magyarkanizsa község településein egyre kevesebb a sportegyesület. A község területén 50 bejegyzett sportegyesület létezik, ebből 34 működik aktívan. Az önkormányzat saját küzdősport és szabadidős csarnokkal rendelkezik. Két iskolaterem is található Magyarkanizsán, egy Horgoson, egy Martonoson és egy Oromhegyesen, amelyeket szintén sporttevékenységre használnak. Magyarkanizsán és Horgoson asztalitenisz terem is van. Magyarkanizsán két nyitott kézilabdapálya található.

A község két sportakadémiával rendelkezik, ezek a tóthfalusi Nyers István Akadémia Sportegyesület, melynek öt szakosztálya van: labdarúgó, cselgáncs, kézilabda, kosárlabda és röplabda. Közülük kettő, a labdarúgó és cselgáncs aktív, a többi sportág a 2022-ben tervezett, kisebb méretű, sportcsarnok megnyitásával kel életre.

2021-ben nyílt meg a Vajdasági Birkózóakadémia, amelynek célja, hogy a sportág regionális központjává tegye a Tisza-parti várost, eközben remélhetőleg komoly nemzetközi sikerekig jutó versenyzőket is kinevel majd. A Sportszövetség nyilvántartása szerint a község területén mintegy 300 szabadidősportoló edz, ennek 70%-a nő.

3.1.6 A társadalmi fejlődés és az életminőség javulásának korlátozó tényezői

- Magyarkanizsa község lakosságának apadása.
- A természetes szaporodás csökkenése a születésszám csökkenése és a halálozás növekedése miatt.
- Hosszú évek óta jelen van a negatív természetes szaporodás (népesség elöregedése, munkaerő-vándorlás).
- A külső vándorlások és a lakosoknak a Szerb Köztársaság határain kívülre való kitelepedés erős hatása.
- A vidéki területek elnéptelenedése és a városi területekre nehezedő nyomás – Magyarkanizsa központja.
- Az egészségügyi és oktatási beruházások csökkenése.
- A sport pénzügyi támogatásának csökkentése - érinti a sportoló fiatalok számának csökkenését, valamint a fiatalok és Magyarkanizsa község minden lakosának egészséges életmódjának minőségi és egészségügyi előfeltételeit.
- Egészségügyi alkalmazottak létszámának csökkenése, 1 orvosra 771 fő jut, a községében korlátozott foglalkoztatás negatív következményei – rendkívüli helyzetek során kialakult veszély, azaz olyan helyzetek kialakulása, amikor a közegészségügy a lakosságot sem tudja biztosítani az alapvető egészségügyi ellátásról.

3.2 Városfejlesztés és környezetvédelem / kommunális tevékenységek

Magyarkanizsa községet 13 település alkotja, összterülete 400 km²

10. táblázat: Magyarkanizsa községhez a következő települések tartoznak:

1	Magyarkanizsa
2	Horgos
3	Martonos
4	Kishomok
5	Kispiac
6	Adorján
7	Ilonafalu
8	Velebit
9	Orom
10	Völgyes
11	Tóthfalu
12	Újfalu
13	Oromhegyes

3.2.1 Közlekedés és távközlés

Magyarkanizsa községben az utolsó közúti infrastrukturális beruházások 2018-ban történtek, azóta az utak hossza 121,99 km.

Magyarkanizsa községben az utolsó távközlési infrastrukturális beruházások 2018-ban történtek, és azóta a telefonelőfizetők száma 9058 fő.

A község területén lévő kategorizált úthálózatot a kategorizálatlan utak kiterjedt hálózata is kíséri. A kategorizálatlan utak különösen fontosak a mezőgazdaságban. A kategorizálatlan utak teljes hossza a becslések szerint több, mint 300 km. A hálózat nagyon kis százaléka rendelkezik korszerű burkolattal. Heves esőzések idején a kategorizálatlan földutak többnyire nehezen járhatók vagy járhatatlanok, mert a víz nincs csatornarendszerbe bevezetve és elvezetve az útfelületről.

11. táblázat: Közlekedési és távközlési mutatói a községnek

Magyarkanizsa község	2015	2016	2017	2018	2019
Utak hossza km-ben	101,17	101,17	121,99	121,99	121,99
Személygépkocsik száma összesen	7039	7150	7319	7359	7559
Telefonelőfizetők száma összesen	6911	5273	4694	9508	9058
Összes befektetés (ezer dinárban)	3.480	2.999	1.971	1.748	0.00
Beruházások a közlekedés területén (ezer dinárban)	15.597	36.846	0.00	29.495	0.00
Összes befektetés (ezer dinárban)	19.077	39.845	1.971	31.243	0.00

3.2.2 Vízellátás és szennyvízelvezetés, beruházások

Magyarkanizsa községen belül Magyarkanizsa és Horgos rendelkezik kiépített szennyvízelvezető csatornahálózattal. Magyarkanizsán a szennyvízhálózat a település 90%-át fedi le. Magyarkanizsán a csatornahálózatba bekötött háztartások aránya körülbelül 60%, ami azt jelenti, hogy az összesen 4600 háztartásból körülbelül 2700 háztartás van bekötve a szennyvízelvezető rendszerbe.

A község székhelyén és más településein hulladékgyűjtési szolgáltatást igénylő és használó háztartások százalékos aránya 2020-ban 100%, ami Magyarkanizsa község összes települését magába foglalja.

12. táblázat: A község vízvezetékhalozata

Magyarkanizsa község	2015	2016	2017	2018	2019
Vízhalozatra kötött háztartások	10097	10097	10097	10097	10097
A vízellátó hálózat hossza	282,4	282,4	282,4	282,4	282,4
Felhasznált ivóvíz a felhasználóknál, ezer m ³	1.212.211	1.123.441	1.151.190	1.089.988	1.087.124

13. táblázat: Szennyvízelvezetés

Magyarkanizsa község	2015	2016	2017	2018	2019
Csatornahálózatra csatlakozott háztartások	4639	4639	4639	4639	4639
A csatornahálózat hossza km	96	96	96	96	96
Összes kibocsátott szennyvíz, ezer m ³	723.510	717.873	627.071	683.583	686.762
Szennyvízelvezető rendszerbe kibocsátott szennyvíz, ezer m ³	723.510	717.873	627.071	683.583	686.762
Megtisztított szennyvíz, ezer m ³	723.510	717.873	627.071	683.583	686.762

3.2.3. Hulladékgyűjtés és -szállítás

Összegyűjtött és elhelyezett települési hulladék mennyisége m³-ben a település teljes területén 2020-ban - 9107 tonna vagy 16200 m³ volt. A község székhelyén és más lakott helyeken hulladékgyűjtési szolgáltatást igénylő háztartások százalékos aránya 2020-ban 100%, Magyarkanizsa összes településén.

3.2.4 Építésügy

Az építésügyi beruházások aránya az összes beruházáshoz viszonyítva 2019-ben 0,69% volt.

14. táblázat: Építésügyi beruházások fejlesztése

Magyarkanizsa község	2015	2016	2017	2018	2019
Az elvégzett munkák értéke összesen, ezer dinárban	629.372	544.693	977.337	1.603.697	440.643
Elvégzett munkák értéke - új építés, ezer dinárban	346.704	240.778	219.280	288.047	115.464
Az elkészült lakások száma	1	3	4	5	8
Kész lakások területe	25	247	359	666	1114

3.2.5 Közvállalatok

15. Táblázat: A közvállalatok pénzügyi mutatói

Magyarkanizsa község	2015	2016	2017	2018	2019
Kommunális szolgáltató közvállalatok száma	1	2	2	2	2
Munkások teljes száma a közvállalatokban	26	26	32	33	35
1000 lakosra jutó közvállalati foglalkoztatottak száma	1	1	1	1	1
Az általános működésből származó teljes nettó eredmény, több ezer dinárban	1665	2785	-5927	-4997	-6472

16. Táblázat: Összehasonlító keresztmetszet hasonló községekkel

2019. év	Magyarkanizsa	Apatin	Zenta
Kommunális szolgáltató közvállalatok száma	2	3	2
1000 lakosra jutó kommunális szolgáltató közvállalatok foglalkoztatottainak száma	1	3	7
A nettó nyereséget termelő kommunális szolgáltató közvállalatok száma	1	2	0
A nettó veszteséget termelő kommunális szolgáltató közvállalatok száma	1	1	2
A teljes működés gazdaságossága	0,91	1.08	0,98
A rendes működés gazdaságossága	0,90	1.07	0,97
Nettó profitráta,%	1.30	1.10	0
Nettó veszteségarány,%	11.40	0.10	3.1
Egy alkalmazottra jutó nettó nyereség, ezer dinárban	24	44	0

Fizetőképességi mutató / Pénzügyi stabilitási mutató Magyarkanizsa községben a 2015-2019 közötti időszakban 98,4-99% között mozgott

17. Táblázat: A közvállaltok működése

Magyarkanizsa község	2015	2016	2017	2018	2019
A teljes tevékenységvégzés gazdaságossága	1,02	1,04	0,91	0,93	0,91
A mindennapos tevékenységvégzés gazdaságossága, szám	1,02	1,04	0,9	0,89	0,90
Nettó profitráta, %	1,8	3,4	2,7	3,7	1,3
Nettó veszteségarány, %	0	0	13,3	11,8	11,4
Bruttó haszonkulcs, %	2,1	3,4	2,8	3,8	1,3
Bruttó veszteségarány, %	0	0	13,3	11,8	11,4
Üzleti eredmény aránya, %	1,9	3,8	-10,8	-11,8	-10,8

3.2.6 Hátráltató tényezők

- A tőkeberuházási döntések meghozatala - a vízellátás és a közlekedési infrastruktúra, valamint a távközlés fejlesztése magasabb kormányzati szintek forrás- és forrásátutalások biztosítását igényli, ami jelentősen lelassítja e projektek megvalósításának ütemét.
- Az ivóvíz eutrofizációja.
- A világjárvány okozta válság tovább késleltette egyes projektek megvalósítását ezen a területen.

- A tervezett projektek kivitelezőinek minősülő cégek készségeinek és ismereteinek hiánya (képzett munkaerő hiánya).

3.3. Helyi gazdaságfejlesztés

3.3.1 Vállalatok

A cégek száma a község területén a 2015-2019-es időszakban folyamatosan csökkent, a cégek száma 348-ról 298-ra apadt, míg a vállalkozóké 375-ről 392-re nőtt.

18. Táblázat: A vállalatok számbeli változása

Magyarkanizsa község	2015	2016	2017	2018	2019
Vállalatok szám	348	349	346	345	298
Vállalkozók száma	375	385	376	380	392
1000 lakosra jutó cégek száma	14	14	14	15	13
1000 lakosra jutó vállalkozók száma	15	16	16	16	17

Az újonnan alapított vállalatok száma 2019-ben 11, míg a megszüntetett/felfüggesztett cégek száma ugyanebben az évben 65 volt, ami a gazdasági aktivitás visszaesését jelzi.

Figyelembe véve az újonnan alapított vállalkozások számát, amely 2019-ben 38 fő volt, a törölt/megszüntetett vállalkozók számához viszonyítva, amely 2019-ben 26 fő volt, megállapítható, hogy pozitív gazdasági tevékenység történt ezen a téren. A következtetések levonása és a mélyebb elemzés során tisztában kell lenni azzal, hogy a vállalkozóknak törvényi lehetősége van a vállalkozási tevékenység felfüggesztésére, pl. lehetőségük van az üzlet befagyasztására, míg ez a jogi lehetőség nem létezik a vállalatok számára (általában korlátolt felelősségű társaság formájában alakult - kft).

19. Táblázat: Az újonnan alakult vállalatok számbeli változása

Magyarkanizsa község	2015	2016	2017	2018	2019
Újonnan alapított vállalatok száma	15	22	10	11	11
Újonnan alapított vállalkozások száma	51	43	26	40	38
Törölt/bezárt vállalatok száma	13	17	14	15	65
Törölt / megszűnt vállalkozások száma	39	35	36	42	26

A cégek és vállalkozók összes, tevékenységből származó bevétele a 2015-2019 közötti időszakban folyamatos, lineáris növekedést mutatott. Magyarkanizsa községben a 2015-2019 közötti időszakban 159-től 176-ig nőtt a nettó nyereséget termelő cégek száma, míg a vállalkozók száma ugyanebben az időszakban 44-ről 204-re nőtt. Az üzleti tevékenységek tipizálása alapján a legtöbb bejegyzett vállalkozás kereskedelemmel foglalkozik, és jóval kisebb a termelői tevékenységet folytatók száma. Amit a rendelkezésre álló statisztikai adatok alapján nem vettünk bele az elemzésbe, de mindenképp nagy hatással volt az üzleti életre a gazdaságban, az a 2020-as év volt, amely jelentős zavarokat hozott a teljes világpiacon, s természetesen áterjedt a helyi piacra is, így Magyarkanizsa község gazdasági szereplőinek gazdálkodására is.

20. táblázat: A községben megvalósuló export-import

Magyarkanizsa község	2015	2016	2017	2018	2019
Az exportőrök teljes száma	53	45	46	39	47
Összes export, ezer dinár	4,579,166	5,008,143	5,314,324	5,467,065	5,541,268
Az importőrök teljes száma	70	69	74	67	71
Összes import, ezer dinár	3,551,247	3,807,341	5,035,115	5,702,954	5,931,579
Többlet / hiány, ezer dinár	1,027,919	1 200 802	279 209	-235 889	-390 311
Az import lefedettsége az exporttal, %	128,9	131,5	105.5	95.9	93.4
A helyi önkormányzati egységek külkereskedelmének volumene, ezer dinár	8,130,413	8,815,484	10,349,439	11,170,019	11,472,847

3.3.2 Foglalkoztatottság, fizetések

A teljes létszám a 2015-2020 közötti időszakban minimális ingadozásokkal ugyanazon a szinten stagnál, ami 6000 főt jelent. 2021-ben nagyobb ingadozásokra lehet számítani a foglalkoztatásban, mivel a legtöbb vállalkozás a Covid bérrendszerben volt, ahol a támogatás elnyerésének feltétele az volt, hogy a meglévő létszámot csökkentsék. A valódi foglalkoztatási helyzet csak 2023-ban lesz látható, amikor megtörténik az uniós munkaerőpiac megnyitása.

Legnagyobb létszámban jogi személyek foglalkoztatják a lakosságot, a foglalkoztatottak 10-13%-a vállalkozó, míg a foglalkoztatottak mintegy 7%-a egyéni mezőgazdasági termelő. A 2015-2019 közötti időszakban a munkanélküliek száma 1881 főről 1175 főre csökkent. Ezt a ténytet úgy kell értelmezni, hogy Magyarkanizsa község szinte valamennyi polgára kettős állampolgársággal rendelkezik, és hogy a lakosok nagy része Magyarországon vagy az Európai Unió valamelyik országában kapott munkát. A munkavállalók mobilitása jelentősen csökkent 2020-ban a járvány miatt.

21. táblázat: Foglalkoztatottak száma a községben

Magyarkanizsa község	2015	2016	2017	2018	2019	2020
A mezőgazdaságban, az erdőgazdálkodásban és a halászatban foglalkoztatottak száma, a teljes létszám %-ában	4,1	3,5	3,8	2,8	3,4	3,1
A feldolgozóiparban foglalkoztatottak száma, az összlétszám %-ában	28,7	28,1	28	30,1	29,5	25,5
Az építőiparban foglalkoztatottak száma, az összlétszám %-ában	5,6	4,2	4,1	3,9	3,3	3,1
Gépjárműjavításban, nagy- és kiskereskedelemben foglalkoztatottak száma, az összlétszám %-ában	13,7	16,9	16,6	16,9	17,3	15,6
Szállítási és raktározási ágazatban foglalkoztatottak száma, az összlétszám %-ában	8	8,8	9,3	8,5	9	7,8
A szálláshely-étkeztetési ágazatban foglalkoztatottak száma, az összlétszám %-ában	3	2,8	2,9	3	3,5	3,3
Az információs és kommunikációs ágazatban foglalkoztatottak száma, az összlétszám %-ában	0,7	0,8	0,6	0,6	0,5	0,5
Szakmai, tudományos, innovációs és műszaki tevékenységben foglalkoztatottak száma, az összlétszám %-ában	2,5	2,5	2,3	2,4	2,6	2,2
Államigazgatásban és kötelező társadalombiztosításban	7,3	7	7,3	7,3	7	6,1

foglalkoztatottak száma, az összlétszám %-ában						
Oktatásban foglalkoztatottak száma, az összes foglalkoztatott létszámának %-ában	8,5	9,4	9,1	8,5	8,5	7,4
Az egészségügyi és szociális ellátásban foglalkoztatottak száma, az összlétszám %-ában	10,6	8,1	7,6	7,4	7,5	6,7

22. táblázat: Összehasonlító táblázat hasonló községekkel

2020. év	Magyarkanizsa	Apatin	Zenta
1000 lakosra jutó munkanélküliek száma	50	96	50
Munkanélküli nők, %-a a munkanélküliek arányában	54,13	48,36	48,8

Magyarkanizsa községben az átlagkereset 2020-ban 50 257,00 dinár volt, míg Szerbiában 60 073,00 dinár volt.

3.3.3 Beruházások

2019 folyamán Magyarkanizsa községben a teljes beruházásokból a források több mint 65%-át új kapacitásokba, míg 28%-át rekonstrukcióba, korszerűsítésbe és bővítésbe fektették. A regionális fejlesztést ösztönző elemek a 2018-2021-es periódusban az exportra és mezőgazdaságban végbemenő fejlesztésekre irányultak Magyarkanizsa községben.

23. táblázat: A községben megvalósult befektetések

Magyarkanizsa község	2015	2016	2017	2018	2019
Új, alapeszközökbe való beruházások, a realizált építkezés jellege szerint összesen, ezer dinárban	696,005	635,708	1,106,326	1,834,314	1,030,137
Új kapacitások, ezer dinárban	380,139	85,502	67,034	413,961	282,715
Rekonstrukció, korszerűsítés és bővítés, ezer dinárban	244,147	494,721	999,315	1,352,526	451,969
A meglévő kapacitások szintjét megtartva, ezer dinárban	71,719	55,485	39,977	67,827	295,453

3.3.4 Mezőgazdaság

A 2018-as mezőgazdasági felmérés alapján 2345 gazdaságot azonosítottak a község területén, a 2012-es népszámláláshoz képest 535 regisztrált gazdasággal csökkent a szám. Magyarkanizsa község 22 930 ha mezőgazdasági területtel rendelkezik.

24. táblázat: A község mezőgazdasági mutatói

Magyarkanizsa község	2012-es mezőgazdasági felmérés	2018-as mezőgazdasági felmérés
Gazdaságok száma	2880	2.345
1000 lakosra jutó gazdaságok száma	114.8	94.00
Gazdaságok száma háztartások, a háztartások teljes számának százalékában	28.52	23.39
A gazdaságok gazdasági mérete, EUR	33.943.921	34.000.000
A gazdaságok mérete gazdaságonként, EUR	11.786	14.499
Használt mezőgazdasági terület, ha	30.052	28.629
Használt mezőgazdasági földterület, a község összterületének százalékában	75.32	71.75

3.3.5 A község bevételi forrásai

Az önkormányzati bevételek szerkezetében a bevételek legnagyobb százalékát a magasabb kormányzati szintek adják, ezt követi az adóbegyűjtés, ami megegyezik a térség önkormányzataival.

25. táblázat: A község költségvetésének bevételei

Magyarkanizsa község	2015	2016	2017	2018	2019
Teljes bevétel, ezer dinárban	855.176	851.278	848.632	827.054	996.745
Alapbevételek és átengedett bevételek, ezer dinárban	685.086	597.273	619.666	629.392	700.486
Jelenlegi bevétel, ezer dinárban	832.724	727.916	822.339	824.060	955.466
Adóbevételek, ezer dinárban	395.889	420.918	414.165	418.996	446.025
Személyi jövedelemadóból származó bevétel, ezer dinárban	252.457	258.157	253.387	253.218	271.946
Ingatlanadóból származó bevétel, ezer dinárban	97.806	105.082	103.543	113.112	123.294
Az ingatlanadóból származó bevételek, ingatlanadó nélkül, ezer dinárban	13.343	21.636	21.117	176.672	21.650
Más kormányzati szintek transfereiből származó bevételek, ezer dinárban	140.995	125.043	191.505	193.099	254.250
Adományokból származó bevételek, több ezer dinárban	40.006	20.982	1.691	2.742	39.213
Nem pénzügyi eszközök értékesítéséből származó bevétel, ezer dinárban	2.740	1.461	8.993	2.994	2.569
Hitelfelvételből és pénzügyi eszközök eladásából származó bevétel, több ezer dinárban	19.712	121.901	17.300	0	38.710

26. táblázat: Lakosonkénti bevételek

2019. év	Magyarkanizsa	Apatin	Zenta
Az egy főre jutó összjövedelem RSD-ben	42.269	45.764	36.871
Az egy főre jutó jelenlegi jövedelem RSD-ben	40.518	45.542	36.777
Az egy főre jutó adóból származó bevétel RSD-ben	18.915	25.168	22.771
Személyi jövedelemadóból származó bevétel egy főre, dinárban	11.532	17.242	14.391
Az ingatlanadóból származó bevétel egy főre, dinárban	5.229	4.898	5.130
Más kormányzati szintekről származó transferekből származó bevételek egy főre, dinárban	10.782	12.494	6.890

3.3.6 Turizmus

Vajdaság vizeit nem csak a nautikai erőforrásként, hanem integrált és sokszínű turisztikai termékcsomagok alapjaként is definiálhatjuk, amelyekbe a víz, a természeti látnivalók, a kis városi terek, kisebb utak és szabadtéri tevékenységek is beletartoznak.

A turizmus Magyarkanizsa önkormányzatának egyik fejlesztési prioritása. A Tisza mentén a folyami turizmus az egyik aktív ágazat, amelybe a következők tartoznak: hajózás (lehetőség van Szegedig, akár Szolnokig is hajózni), gondozott strandok, kempingezési lehetőség a magyarkanizsai szakaszon, úszás, kajakozás és sporthorgászat. A nautikai, vidéki, öko- és kulturális turizmus is rendelkezik kiépített infrastruktúrával. Magyarkanizsa község rendkívül gazdag természeti erőforrásokban – ez az alapja a turizmusfejlesztésnek is, azonban a község a rendelkezésre álló turisztikai lehetőségeket nem használja ki kellőképpen.

A magyarkanizsai gyógyfürdőnek köszönhetően a gyógy-turizmus nagy hagyományokkal rendelkező erőforrása a községnek, amely szállodai és vendéglátói szolgáltatásokat, sport- és rekreációs lehetőségeket, valamint wellnesst is kínál. A magyarkanizsai gyógyfürdőben számos lehetőség rejlik a további új irányvonalak bevonására és a fürdőturizmust érintő szolgáltatásfejlesztésre.

A szálláshelyek hálózata több mint 100 kategorizált szobából áll, amely hálózat magába foglalja a magánszálláshelyeket, és az Art Garni Hotelt is.

Évente több mint 300 rendezvényt, programot rendeznek meg a minőségi szabadidő eltöltése érdekében, szinte nincs olyan hétvége, ahol a helyiek vagy a vendégek ne találnának megfelelő, érdekes programot, szórakozást, ami a kiépített intézményi infrastruktúrával együtt a további fejlődés feltétele a rendezvényszervezési és művelődési turizmusnak is. A községben fejlett a vadászturizmus is.

Sok látogató Magyarkanizsát a csend és egészség városának nevezi. A kisváros veleszületett csendje a település sava-borsa, amelyből számos kulturális és szórakoztató-rekreációs rendezvény nő ki a Tisza partján, a parkokban és Magyarkanizsa más közterületein.

Ezen felül, biztosan kijelenthetjük, hogy Magyarkanizsa község egészségében a falusi, sport- és rendezvényturizmus is nagyon sikeresen működik. A turisták számának lineáris növekedési trendje észlelhető a 2016-2019 közötti időszakban, a 2020-as adatok nem állnak rendelkezésre, ugyanakkor a vis maior – a COVID 19 világjárvány – miatt nem releváns a mutató.

27. táblázat: A turisták számbeli változása évenként

Magyarkanizsa község	2015	2016	2017	2018	2019
A turisták összlétszáma	13.579	11.560	12.073	12.312	12.892
Belföldi turisták száma	8.082	8.383	8.207	7.960	8.811
Külföldi turisták száma	5.497	3.177	3.866	4.352	4.081
A turistaéjszakák száma összesen	52892	46952	50477	48817	52.952
A belföldi turisták által eltöltött éjszakák száma	42.065	39.152	38.179	38.203	42.315
Külföldi turisták által eltöltött éjszakák száma	10.827	7.800	12.298	10.614	10.637

28. táblázat: Összehasonlító keresztmetszet hasonló községekkel, tartományi és köztársasági szinten

2019. év	Szerb Köztársaság	Vajdaság AT	Magyarkanizsa	Apatin	Zenta
A turisták összlétszáma	3,689,923	561,657	12,892	10,630	8,212
Belföldi turisták száma	1,843,432	287,419	8,811	8,813	5,293
Külföldi turisták száma	1,846,551	274,238	4,081	1,817	2,919
A turistaéjszakák száma összesen	10,073,299	1,384,344	52,952	68,302	33,975
A belföldi turisták által eltöltött éjszakák száma	6,062,921	774,143	42,315	61,012	22,501
Külföldi turisták által eltöltött éjszakák száma	4,010,378	610,201	10,637	7,290	11,474

3.3.7 Hátráltató tényezők:

- A nem kielégítő turisztikai infrastruktúra és a sokszínű turisztikai kínálat hiánya a turizmus továbbfejlesztésének korlátai.
- Potenciális veszélyt jelenthet az építőipar exponenciális növekedése a térségben, illetve a nem tervezett építkezések károsíthatják a környezetet.
- Magasan képzett munkaerő hiánya, a szerb és idegen nyelvek alacsony ismerete.
- Szakemberek hiánya a turizmus területén.
- A népesség Magyarországra és más uniós országokba történő kiáramlása jelentősen lassítja Magyarkanizsa község turisztikai fejlődését.
- A turisztikai kínálat a meglévő turisztikai erőforrásokat figyelembe véve nem kellően elágazó.

4. A korábbi tervezési dokumentumok megvalósulása

Magyarkanizsa község Fejlesztési Stratégiája 2011-2020 (a továbbiakban: Stratégia) három stratégiai célt határoz meg:

- fenntartható környezet,
- innovatív és versenyképes gazdaság, valamint
- harmonikus és befogadó társadalom.

A fenntartható környezet stratégiai célján belül két prioritást határoztak meg:

- infrastruktúrafejlesztés és
- az energiahatékonyság maximalizálása.

Az innovatív és versenyképes gazdaság stratégiai célja a következő prioritásokra összpontosít:

- a mezőgazdaság modernizálása,
- versenyképes turizmus, és
- új munkahelyek teremtése.

A harmonikus és befogadó társadalom stratégiai céljai között a következő prioritások kerültek meghatározásra:

- otthonteremtés és

- a közszolgáltatások korszerűsítése.

Mindegyik prioritást egyéni projektek/tervek határozzák meg. Ezzel kapcsolatban megtörtént a 2018-2020 közötti időszakra szóló cselekvési tervben a kiemelt területek korrekciója és a következő számú terveket azonosították:

- I. Versenyképes turizmus: 6 projekt
- II. Infrastruktúra fejlesztés: 30 projekt
- III. Mezőgazdaság korszerűsítése: 10 projekt
- IV. Munkahelyteremtés: 2 projekt
- V. Energiahatékonyság maximalizálása: 3 projekt
- VI. Lakás, felújítás, esélyegyenlőség: 9 projekt
- VII. Közszolgáltatások korszerűsítése: 7 projekt

A 2018-2020 közötti időszakra vonatkozó akcióterv megvalósulási szintjének elemzése során meg lehet állapítani, hogy a versenyképes turizmus prioritáshoz rendelt 6 tervezett projektből két projekt valósult meg, a Mini skanzen építése arborétummal Tóthfaluban és Mills Route – Malmok útja Oromon. A Tóthfalun megvalósult *Mini skanzen építése arborétummal* projekt értéke 340.000 euró (a projekt részben valósult meg s a jövőben is még folytatódik, 10%-os önerőt biztosít az önkormányzat és 90% származik más forrásokból). A MILLS ROUTE projekt az EU támogatásával valósult meg a Magyarország-Szerbia IPA programon keresztül. A megvalósult projekt összértéke 102.000 euró (15% önkormányzati önrésszel és 85% EU-s támogatással valósult meg).

A turizmus prioritáson belül az összes tervezett projekt 33%-a valósult meg, míg a tervezett 15.669.000 euró értékben 442.000 euró (ami 2,82%) valósult meg.

Az Infrastruktúra-fejlesztés prioritáson belül 30 projektet terveztek, melyből 10 projekt valósult meg és 2 projekt indult el, ezek megvalósítása a jelen időszakban is folytatódik. Ez az Infrastruktúra-fejlesztés prioritáson belüli projektek megvalósításának 40%-át teszi ki. A tervezett projektek összértéke 16.946.500 euró, melyből 5.534.000.00 euró 10%-os önerővel és 90%-ban egyéb forrásból valósult meg. Az EU - INTERREG-IPA CBC - Eszközfejlesztés ill. szennyvíztisztító telepek kapacitásának növelésére irányuló projektben az önkormányzat részvétele 15%-os volt, míg a projekt értékének 85%-a uniós forrásból lett biztosítva. Egyes projekteknel már lejárt a projektdokumentáció, így a következő időszakban is meg kell tervezni ezeknek a kiadását, ami a munkálatok megkezdésének, a tervezett projektek konkretizálásának előfeltétele.

A kiemelt mezőgazdasági korszerűsítést illetően 10 projektből egy, az utak revitalizációját érintő projekt valósult meg (10%-os megvalósulás), amely a mezőgazdasági termelők zavartalan munkavégzésének előfeltétele. A tervezett 1.663.000 euróból 400.000 eurót valósítottak meg (24%).

Az - Új munkahelyek teremtése - prioritáson belül 2 projektet terveztek, amelyek az önkormányzat beruházási potenciáljának és az Oktatási Innovációs Központon belüli tevékenységeknek a támogatására irányulnak. Mindkét projekt a megvalósítási szakaszban van.

Az energiahatékonyság maximalizálása prioritást 3 projektre tervezték, ebből 2 projekt valósult meg, nevezetesen a Kőrös III zónában a K-IX-0 csatorna áthelyezése projekt és az illegális hulladéklerakók rehabilitációja projekt. A projektek 10%-os önkormányzati önerőből, 90%-ban egyéb forrásból valósultak meg. Ezen a prioritáson belül a Szennyvíztisztító telepek (Horgos, Magyarkanizsa, Martonos, Oromhegyes) építése, valamint a lakott területek másodlagos és primer hálózatainak bekötése is tervbe van véve Oromhegyesen. A projekt értéke 10.500.000 euró, és aktívan dolgozik a község azon, hogy a források 90%-át más forrásból (tartományi, köztársasági vagy EU-s) találja meg, annak érdekében, hogy ennek megvalósítását megkezdhesék.

A Lakás, felújítás, esélyegyenlőség prioritáson belül 9 projekt volt előirányozva. A projektek tervezett összértéke 395.000 euró. Szintén a Közszolgáltatások korszerűsítése prioritáson belül 7 projektet terveztek 478.000 euró értékben, melyek részben valósultak meg.

5. SWOT-analízis

A SWOT-elemzés a stratégiai tervezés elterjedt eszköze, és ma már minden olyan dokumentumban használatos, amelynek célja a stratégiai irányt adó elemek meghatározása.

4 mátrixot tartalmaz, amelyekbe olyan elemek kerülnek be, amelyek befolyásolhatják a stratégiai irányt.

Ezek a mátrixok a következők:

- erősségek
- gyengeségek
- lehetőségek
- rizikó, veszélyek.

Egyes elemek két mátrixba is sorolhatók, ám fontos, hogy milyen elvek alapján csoportosítjuk őket.

A fenyegetések és veszélyek mátrixa az alany befolyásán kívül esik, de fel kell készülnie az esetleges túlzott helyzetekre és az üzleti élet teljes változására, s alkalmazkodnia kell az új körülményekhez.

<u>Erősségek</u>	<u>Gyengeségek</u>
Óvodai, általános iskolai oktatás minősége	Fiatal szakemberek hiánya, külföldre vándorlása és szakkáderhiány
Családbarát urbánus környezet	A szociális védelem szolgáltatóinak nem megfelelő feszereltsége, kapacitáshiány
Biztonságos, csendes, nyugodt község	A képzett szakemberek hiánya az egészségvédelemben
Élhető község, tiszta, rendezett közterekkel, zöldfelületekkel	Kedvezőtlen összetételű munkanélküli réteg
Szociális védelmi háló a rászorultak részére	Negatív demográfiai folyamatok, a fejlődésben visszamaradott gyermekek számának növekedése
Sportolási lehetőségek	Bürokratikus hivatalok az állami rendszerben
Kultúra, művelődés, kulturális programok	Környezet nyelvének nem ismerete, szerb nyelvtudás hiánya
Ifjúsági programok	Kiaknázatlan turisztikai potenciál: gyógy- és programturizmus
Egészségügyi védelem, mentőszolgálat munkája	Nem megfelelően fejlett ökológiai tudatosság, az alternatív energiák használatát szabályzó előírások hiánya, törvények be nem tartása
Széles körű turisztikai kínálat: Tisza-parti strand, gyógyfürdő, Baráthok kútja, járás	A vízforrások ökológiaiként káros kiaknázása, a vízmennyiség behatároltsága
Fejlett mezőgazdaság: állattenyésztés, helyi termelők, biogazdálkodás	A csatornahálózattal kapcsolatos meg nem oldott problémák folytán a területek kevés százaléka öntözött, a meglévő öntözőrendszer elöregedett és nem elegendő
Erős mezőgazdasági vállalkozók	Az alternatív energiák használatát szabályozó rendelkezés hiánya
Jelentős élelmiszer-feldolgozóipar	Folyami közlekedés hiánya
Közlekedés, fuvarozás, szállítás elérhetősége	Naprakész fejlesztési tervek hiánya a városfejlesztésben
Kereskedelem, kiviteli lehetőségek, szolgáltatóipar	Az ipari zónák kiépítettsége kezdetleges, állami támogatások hiánya
Biztosított energiaellátás	Extenzív gazdálkodás, alacsony hozam, gyér infrastruktúra és technikai felszereltség a mezőgazdaságban
Fejlett infrastruktúra: szennyvízkezelés, hulladékgazdálkodás, vízhálózat	A termelők alacsony fokú önszerveződése és a forgótőke hiánya a mezőgazdaságban
Természeti és földrajzi adottságok: országhatár, Tisza folyó	Fejletlen értékesítői és felvásárlói hálózat
ICR fejlesztési központ, tapasztalt szakemberekkel	Jelentős feketegazdaság
Várostörténeti, kulturális értékek nagy száma	

<u>Lehetőségek</u>	<u>Veszélyek</u>
Turizmus, gyógyfürdő, nyitott medencék, Tisza parti strand, szórakoztatóipar	Gazdasági válság, világgazdasági változások, állami csőd
Mezőgazdaság és feldolgozóipar (ökológiai, öntözési lehetőségek)	Nem többlábon állás, pályázatok által diktált (és nem prioritás szerinti) fejlesztések
Logisztikai központok, ipari park létrehozása	Emberi faktor: korrupció, szakmaiatlanság, dilettantizmus, szervezetlenség, tudatlanság, halogatás, nem együttműködés
Beruházások ösztönzése, adókedvezmények, adócsökkentés	Irreális tervezés, ad-hoc beruházások, áltevékenység, rossz befektetések
Modern, IT megoldásokra alapuló vállalkozások	Forráshiány, finanszírozási problémák, támogatások hiánya
Infrastruktúra fejlesztése: szennyvízkezelés, úthálózat, ivóvíz minőségének javítása	Képzett munkaerő hiánya, fiatalok elvándorlása, elöregedés, természetes szaporulat csökkenése, vidék kihalása
Külföldi befektetők és helyi ipar támogatása	Kedvezőtlen szabályozások, törvények, bürokrácia, adók növekedése
Kiviteli lehetőségek növelése, kereskedelem, házi termékek értékesítése	Világjárványok
Munkahelyteremtés, munkaerő átképzése, bevonzása	Természeti csapások: vízhiány, árvíz, belvíz, klímakatasztrófa, élőhelyek megváltozása
Vasútfejlesztés	Intenzív mezőgazdaság (kizárólagos) támogatása (negatív hatásai, önellátó gazdálkodás megszűnése, környezet szennyezés)
Támogatások, pályázatok: önkormányzati, Európai Unió alapok, Prosperitási Alapítvány	Energiaválság
Községi bíróság visszaállítása	Nem előrelátható politikai döntések
Tömegközlekedés, parkolás szabályozása	Romló közbiztonság
Fiatalok itthon tartása	Uniós tagság negatív hatásai
Megújuló energiák, zöld infrastruktúra tervezése	Kizsákmányolás
Sport fejlesztése	Környezetszennyezés
Határ közelsége, jobb átjárhatóság, folyami határ	Háborús helyzet
Civil szektor erősítése	Migráns útvonal a község

A fejlesztési terv kidolgozásának folyamatában a vizsgált három terület szakértői a község területéről végezték el a SWOT-analízist, majd ezt a három részanalízist egyesítették és így jött létre a község egységes SWOT-analízise, amely megmutatja, melyek azok a szükséges irányok, amelyeket elengedhetetlenül fejleszteni kell.

Az erősségek matrica azt mutatja, hogy a község társadalmi helyzete és az életminőség kellőképpen fejlett, ahogyan a turizmus, a természeti erőforrások és a mezőgazdaság tekintetében is erős községről beszélünk.

A gyengeségek matrica bizonyítja, hogy a humán erőforrás gyenge lábakon áll, ahogyan az egészségügy- és a szociális védelem is jelentős fejlesztési lehetőségeket rejt magában. Szintén gyengesége a községnek a bürokratikus ügyintézési folyamatok megszervezése, ahogyan a környezetnyelv ismerete is alacsony szinten van. Az infrastrukturális ellátottság tekintetében az utcák szilárd burkolatának hiánya, valamint az infrastrukturális ellátottság hiánya emelkedik ki elsősorban a települések tekintetében.

A lehetőségek közül a turizmus fejlesztése van leghangsúlyosabban kiemelve, amit a mezőgazdaságra alapuló feldolgozóipar, a földrajzi helyzet által meghatározott logisztikai és ipari fejlesztések, a befektetők bevonásával követnek. Lehetőség van a megújuló energiák felhasználásában, ezáltal a környezet károsításának csökkenését elősegítve.

Az analízis során a következő veszélyeket definiálták: a gazdasági helyzet romlása, az emberi tényező, ami elsősorban a képzett munkaerő elvándorlásában és az azáltal fellépő munkaerőhiányban ölt testet, az intenzív mezőgazdaság, a természeti csapások, a közbiztonság, valamint a környezetszennyezés.

A műhelymunkák során e kulcselemeket figyelembe véve születtek meg a definiált problémák lehetséges megoldásai, illetve a prioritási célok és az azokon belüli intézkedések is megkapták végleges formájukat, amelyek integrálásával készült el Magyarkanizsa község fejlesztési tervének víziója és prioritásai.

6. Magyarkanizsa község víziója

Magyarkanizsa közösségorientált, családbarát, környezettudatos, turisztikailag vonzó, infrastrukturálisan fejlett, fiatal és képzett humánerőforrással rendelkező település, amelynek erőforrásait a község települései megsokszorozzák.

A vízió képezi azt az átfogó célt, amelyet a község vezetése a fejlesztési terv által lefedet periódus végére el kíván érni. A fejlesztési terv készítése során a vízió kialakítása a község polgárainak és az érintett stakholderek teljes körű bevonásával valósult meg. A polgárok online kérdőívek segítségével tudták elmondani, hogy milyen Magyarkanizsa községet szeretnének a jövőben látni, míg az érintett szakemberek, intézményvezetők, civil szervezetek képviselői pedig az egyes ágazati munkacsoportok ülésein, valamint a SWOT-elemzés során fejthették ki véleményüket.

Ezek alapján állapították meg, hogy a község egy közösségorientált és családbarát közzegé szeretne vállalni, így a fejlesztési terv magába foglalja mindazokat az életminőség-javító intézkedéseket, amelyek a község számára élhető településeket feltételeznek, és amelyek a családok minden tagja számára kiváló és a szellemi, valamint anyagi fejlődést biztosító feltételeket teremtenek.

A község lakói számára a környezettudatosság kiemelt jelentőséggel bír, amelyet minden fórum alkalmával hangoztattak, és ezáltal a környezetvédelmi prioritási célok is hangsúlyosan jelennek meg a fejlesztési tervben, mint a Tisza-folyó megőrzése és a környezetvédelemhez kapcsolódó infrastrukturális és egyéb fejlesztések.

Magyarokanizsa számára a turizmus mint gazdasági ág, az egyik fő fejlesztési prioritás, alapozva a meglévő turisztikai funkciókra, amelyek fő elemei a gyógyvíz, a Tisza-folyó, valamint az egyéb kulturális tartalmak. Ezek továbbfejlesztése és új attrakciókkal bővítése szintén szignifikáns eleme a dokumentumnak.

Mindezen fejlesztési irányokhoz a szükséges emberi erőforrásokat a helyi lakosság, ezen belül is a fiatal korosztály adja, akik számára a képzési lehetőségeket megteremti a községi vezetés a fejlesztési terv prioritásain keresztül, minden fokozatban, a folyamatosan változó igények mentén, ami a község lakossága megtartásának egyik alapfeltétele.

A fejlesztési terv megvalósulásához szükséges erőforrásokat a község teljes lakossága biztosítja, ami magába foglalja a 13 települést, és mindazokat az értékeket, amelyeket ők teremtettek az elmúlt évszázadok során, ennek fényében külön horizontális prioritás került kidolgozásra a települések fejlesztésére.

7. Prioritási célok és intézkedések

A prioritási célok és a hozzájuk szorosan kapcsolódó célok eléréséhez szükséges aktivitások, amelyeket intézkedésnek nevezünk, szintén egy széles körű együttműködésen alapuló párbeszéd során alakultak ki. Hasonló módon a vízióhoz, e tekintetben is lehetősége volt a község összes lakosának, hogy kifejtse véleményét és az egyes ágazatok kulcsfontosságú szereplői is megtették saját javaslataikat a brainstorming találkozók, illetve a SWOT-analízis készítése során.

A prioritásokat, mint a teljes dokumentumot is, három ágazat köré csoportosítottuk, és a városfejlesztés, valamint a környezetvédelem, az életminőség, illetve a helyi gazdaságfejlesztés területén összesen 9 prioritási célt tűztünk ki, amelyek 41 intézkedést ölelnek fel. Mindegyik intézkedést hozzárendeltük az Egyesült Nemzetek Szervezete által elfogadott Agenda 2030 valamely intézkedéséhez, és a Európai Unió 2021-2027-es költségvetési periódusának kohéziós politikája által lefedett valamely intézkedéscsomagjához, így a községi fejlesztési terv teljes mértékben összehangolásra került ezekkel a dokumentumokkal, így hozzájárulva a globális és európai fejlesztési célok eléréséhez.

Három olyan horizontális prioritási célt is azonosítottunk és beépítettünk a fejlesztési tervbe, amelyeket mindegyik vertikális prioritás tekintetében figyelembe kell venni, de függetlenül azoktól is

önnállóan végrehajthatóak, ezáltal a község fejlesztési céljai tekintetében egy általános irányt jelölnek ki. E három vertikális prioritás egyike az okos település irányába vezető fejlesztések végrehajtása, amelyek tekintetében olyan intézkedéseket foganatosít a fejlesztési terv, amelyeket lépésről-lépésre megvalósítva okos községgé válik Magyarkanizsa, ami mind a lakosság, mind az önkormányzat, mind a társadalmi és gazdasági szféra tekintetében előnyöket rejt magában, és élen jár a mai digitalizációval átítatott világban.

A második horizontális célkitűzés a városmarketing elemeinek fejlesztése, amely mind külső, a turisták, látogatók, ideutazók tervezők irányába, mind belső, a lakosság irányába tervezett kommunikációs lépéseknek ad egy egységes irányvonalat. Ebben az esetben szintén intézkedéscsomagok kerültek bele a dokumentumba, amelyek megvalósulására fokozatosan kerül sor a terv implementálási periódusa során.

A harmadik horizontális célkitűzés a község településeinek a fejlesztését irányozza elő, függetlenül az egyes prioritásoktól, de azokkal összhangban, mivel a vízióból is kiderül, hogy a község az összes települését és az azon élő összes lakost értékes erőforrásnak tekinti a közös jövő elérése tekintetében, tehát az ő számukra, a települések közötti különbségek megszüntetése érdekében külön intézkedéseket és ehhez kapcsolódva forrásokat lát elő, amelyek végrehajtására az egyes vertikális prioritások mellett a horizontális prioritások is megfelelő stratégiai alapot adnak.

Számos olyan terület van, amelynek fejlesztése nem tartozik a községi önkormányzat hatáskörébe, de a fejlesztési terv kidolgozása folyamán több alkalommal kifejezésre kerültek az érintettek részéről és ez azt bizonyítja, hogy jelentős hatással vannak a község fejlődésére és a lakosai életminőségére. Annak érdekében, hogy ezek a javaslatok ne vesszenek el, összegyűjtve őket, szintén figyelembe vettük a terv prioritási céljai között, annak érdekében, hogy a későbbiek során megfelelő jogi és tervezési alapja legyen az egyes beruházások megvalósulásának tekintetében.

A prioritási célok és intézkedések halmazára építve kell a jövőben kidolgozni a Középtávú Fejlesztési Tervet, amelyben már projekt szinten kell meghatározni az elkövetkező három évre, hogy mi módon, kinek a felelősségével, milyen pénzügyi eszközökből és milyen időtávban kerül végrehajtásra egy-egy intézkedéshez kapcsolódó aktivitás. A középtávú tervet gördülő tervezési módszerrel, hároméves időszakokra készíti az önkormányzat illetékes bizottsága, éves felülvizsgálattal és az alapján továbbtervezéssel, annak érdekében, hogy a fejlesztési terv periódusának végére mind a víziót, mind a kitűzött célokat elérje az önkormányzat és ezáltal a teljes község.

1. prioritási cél

A község területén található természeti értékek megvédése, fejlesztése a lakosság és a turizmus igényei alapján, valamint globális éghajlatváltozások hatásainak csökkentése a megújuló erőforrások használatával

Magyarkanizsa legfőbb vonzereje mind a helyi lakosság pihenése, mind a turizmus szempontjából a Tisza-folyó és annak közvetlen környezete. Az önkormányzat célja a civil szférával való együttműködésben a Tisza Magyarkanizsa községhez tartozó teljes szakaszának megvédése és infrastrukturális fejlesztése, annak tulajdonosával és kezelőjével együttműködve.

A járás a község hagyományos mikrotérsége, mely a Kárpát-medence autentikus puszta jellegeit képviseli. E jelleg megőrzése érdekében, valamint a lakosság életminősége növelése tekintetében szükséges védelmi és fejlesztési beavatkozásokat elvégezni.

A község területére jellemző megújuló erőforrások használata az élet minden területén elkerülhetetlen lesz a közeljövőben, a növekvő energiaigény kielégítése és az üvegházhatású gázok kibocsátásának és ezáltal a levegő szennyezés csökkentése tekintetében, ezért ebben az irányban jelentős beavatkozásokra van szükség, mind a magán mind a közszféra tekintetében.

Községi települések zöldterületeinek megóvására és újak kialakítására az érdekelt felek összefogásával jelentős igény van. A klímaváltozás hatására egyre nagyobb a felmelegedés elsősorban az urbánus területeken, amelyeket a zöldterületek növelésével lehet jelentősen mérsékelni. Mindezek mellett a zöldterületek növelése az életminőség szempontjából is kiemelt jelentőséggel bír.

A globális környezeti változások jelentős és gyors változásokat idéznek elő az időjárásban is, ami kiemelt hatással van a vízgazdálkodásra is, mivel a megszokott folyamatos csapadékelátottság helyett száraz időszakok és rövid, de intenzív csapadékos időszakok jellemzik időjárásunkat. Ezek sok esetben extrém igénybevételnek teszik ki a meglévő infrastrukturális rendszereket.

A fejlesztési terv prioritási céljait mérő indikátorok:

Bázis indikátor	Célindikátor
Aktivitások száma a Tisza mint természeti erőforrás megvédésére, fejlesztésére	Az aktivitások éves szintű növelése 10%-os mértékben
Funkciók száma a Járás mint természeti erőforrás tekintetében	A funkciók számának éves szintű 2%-os növelése
Megújuló energiaforrások aránya a lakóépületek és a községi intézmények által fenntartott objektumokban	A megújuló energiaforrások arányának éves szinten 10%-os növelése
Erdősített területek nagysága	Az erdős területek nagyságának 1%-os növelése éves szinten
Urbánus zöld területek nagysága	Az urbánus zöld területek nagyságának 2%-os növelése éves szinten

Ár- és belvízvédelmi objektumok száma	Éves szinten 1 db objektum építése vagy felújítása
---------------------------------------	--

Intézkedések:	Hozzájárulás az Agenda 2030-hoz és az Eu 2021-2027 közötti kohéziós politikájához
<p>1.1. A Tisza, mint természeti erőforrás megvédése</p> <ul style="list-style-type: none"> - a lakosság környezettudatos szemléletformálásának erősítése, hogy a meglévő értékek megvédésre kerüljenek - a terület fenntartható használatához szükséges beavatkozások (fa védősávok, parkosítás, szükséges infrastruktúra kiépítése, turisztikai funkció bővítése) végrehajtása - a fejlesztéséhez szükséges jogi és tulajdonjogi előfeltételek megteremtése 	<p>15. Élet a Földön</p> <p>A szárazföldi ökoszisztémák védelme, helyreállítása és fenntartható használatának előmozdítása, az erdők fenntartható kezelése, az elsivatagosodás elleni küzdelem, a talajromlás folyamatának megállítása és visszafordítása, valamint a biológiai sokféleség csökkenésének megállítása.</p> <p>15.1. A szárazföldi és a szárazföldi édesvízi ökoszisztémák és környezetük, különösen az erdők, vizes élőhelyek, hegyvidékek és lecsapolt területek megőrzésének, helyreállításának és fenntartható használatának biztosítása, a nemzetközi megállapodások szerinti kötelezettségekkel összhangban.</p> <p>15.5. Sürgős és jelentős intézkedések meghozatala a természetes élőhelyek degradációjának csökkentése, a biológiai sokféleség csökkenésének megállítása, valamint a veszélyeztetett fajok védelme és kipusztulásuk megelőzése érdekében.</p> <p>15.9. Az ökoszisztéma és a biodiverzitás értékeinek integrálása a nemzeti és helyi tervezésbe, fejlesztési folyamatokba, szegénységcsökkentési stratégiákba és jelentésekbe.</p> <p>Zöldebb Európa, a Párizsi Megállapodás megvalósítása, valamint az energiaátállásba, a megújuló energiákba és az éghajlatváltozás elleni küzdelembe való befektetés.</p>
<p>1.2. A járás megőrzése, a funkcióinak bővítése</p> <ul style="list-style-type: none"> - a területre irányuló szakmai tanulmányok elkészítése a védelmi célú fejlesztések megalapozására - a gyenge minőségű mezőgazdasági területek felvásárlása és visszaintegrálása az ökológiai rendszerbe - őshonos növény és állatfajok visszatelepítése - növényi védősávok telepítése az erózió megszüntetése és a táj változatosságának növelése céljából - turisztikai szempontból kiemelt jelentőségű egyedi élővilág, valamint a csodakút és Baráthok kútjának hasznosítása 	<p>15. Élet a Földön</p> <p>A szárazföldi ökoszisztémák védelme, helyreállítása és fenntartható használatának előmozdítása, az erdők fenntartható kezelése, az elsivatagosodás elleni küzdelem, a talajromlás folyamatának megállítása és visszafordítása, valamint a biológiai sokféleség csökkenésének megállítása.</p> <p>15.1. A szárazföldi és a szárazföldi édesvízi ökoszisztémák és környezetük, különösen az erdők, vizes élőhelyek, hegyvidékek és lecsapolt területek megőrzésének, helyreállításának és fenntartható használatának biztosítása, a nemzetközi megállapodások szerinti kötelezettségekkel összhangban.</p>

	<p>15.5. Sürgős és jelentős intézkedések meghozatala a természetes élőhelyek degradációjának csökkentése, a biológiai sokféleség csökkenésének megállítása, valamint a veszélyeztetett fajok védelme és kipusztulásuk megelőzése érdekében.</p> <p>15.9 Az ökoszisztéma és a biodiverzitás értékeinek integrálása a nemzeti és helyi tervezésbe, fejlesztési folyamatokba, szegénységcsökkentési stratégiákba és jelentésekbe.</p>
<p>1.3. Megújuló erőforrások használata</p> <ul style="list-style-type: none"> - a község lakóingatlanjainak modernizálása, az energiatakarékos épületek részarányának növelése a teljes állományban. Az állami és más források felhasználásával a községi közigazgatás támogatásával, egyéni energetikai beruházások támogatása, amely magába foglalja a meglévő épületek teljes szigetelését és energiatakarékos, valamint megújuló erőforrásokra alapozott rendszerek használatának kiépítését - zöld technológiák bevezetése a köz- és a gazdasági szférában, a köz- és igazgatási funkciójú épületek modernizálásával, valamint a gazdasági szereplők támogatásával. 	<p>7. Elérhető és megújuló energia</p> <p>A mindenki számára elérhető, megbízható, fenntartható és modern energiához való hozzáférés biztosítása.</p> <p>7.1. Az olcsó, megbízható és modern energiaszolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosítása 2030-ig.</p> <p>7.2. A megújuló energia részarányának jelentős növelése 2030-ig a globális energiamixben.</p> <p>Zöldebb Európa, a Párizsi Megállapodás megvalósítása, valamint az energiaátállásba, a megújuló energiákba és az éghajlatváltozás elleni küzdelembe való befektetés.</p>
<p>1.4. A község területeinek erdősítése, valamint az urbánus zöldterületek fejlesztése.</p> <ul style="list-style-type: none"> - községi fakataszterre épülő átfogó zöldterület fejlesztési terv készítése - mind Magyarokiszta település mind pedig a környező települések tekintetében fásítási és egyéb növénytelepítési folyamat megindítása, az önkormányzat és a helyi civil szervezetek összefogásával, előre lefektetett tervek és időrend meghatározásával, ami már rövidtávon mérsékelheti a negatív környezeti hatásokat - a mezőgazdasági területek részleges fásítása, erdősávok, alsóbb rendű úthálózat mentén szélvédősávok, ökológiai menedék jellegű erdők telepítése. 	<p>11. Fenntartható városok és közösségek</p> <p>A városok és emberi települések befogadóbbá, biztonságosabbá, ellenállóbbá és fenntarthatóbbá való tétele.</p> <p>11.7. 2030-ra egyetemes hozzáférés biztosítása a biztonságos, befogadó és hozzáférhető zöld és nyilvános területekhez, különösen a nők és a gyermekek, az idősek és a fogyatékkal élők számára.</p> <p>15. Élet a Földön</p> <p>A szárazföldi ökoszisztémák védelme, helyreállítása és fenntartható használatának előmozdítása, az erdők fenntartható kezelése, az elsivatagosodás elleni küzdelem, a talajromlás folyamatának megállítása és visszafordítása, valamint a biológiai sokféleség csökkenésének megállítása.</p> <p>15.2. Minden erdőtípus fenntartható kezelésének előmozdítása, az erdőirtás megállítása, az elpusztított erdők helyreállítása és az erdősítés globális növelése.</p> <p>15.9. Az ökoszisztéma és a biodiverzitás értékeinek integrálása a nemzeti és helyi tervezésbe, fejlesztési folyamatokba, szegénységcsökkentési stratégiákba és jelentésekbe.</p>

	<p>15.1. A szárazföldi és a szárazföldi édesvízi ökoszisztémák és környezetük, különösen az erdők, vizes élőhelyek, hegyvidékek és lecsapolt területek megőrzésének, helyreállításának és fenntartható használatának biztosítása, a nemzetközi megállapodások szerinti kötelezettségekkel összhangban.</p> <p>15.5. Sürgős és jelentős intézkedések meghozatala a természetes élőhelyek degradációjának csökkentése, a biológiai sokféleség csökkenésének megállítása, valamint a veszélyeztetett fajok védelme és kipusztulásuk megelőzése érdekében.</p> <p>Zöldebb Európa, a Párizsi Megállapodás megvalósítása, valamint az energiaátállásba, a megújuló energiákba és az éghajlatváltozás elleni küzdelemben való befektetés.</p>
<p>1.5. Ár- és belvízvédelmi fejlesztések</p> <ul style="list-style-type: none"> - a Tisza és a községben található egyéb vízfolyások tekintetében az árvízvédelmi berendezések folyamatos karbantartása és a szükséges új beruházások elvégzése - belvízvédelem tekintetében a csatornarendszer karbantartása, a zsilipek és gátak folyamatos üzemeléséhez szükséges beruházások elvégzése - helyi víztározók kiépítése - mezőgazdasági öntözőrendszerekbe a vízutánpótlás biztosítása - a községi katasztrófa védelem infrastrukturális fejlesztése. 	<p>9. Ipar, innováció és infrastruktúra</p> <p>Rugalmas infrastruktúra kiépítése, a befogadó és fenntartható iparosítás előmozdítása és az innováció ösztönzése.</p> <p>9.1. Minőségi, megbízható, fenntartható és ellenálló infrastruktúra fejlesztése, beleértve a regionális és határokon átnyúló infrastruktúrát is, a gazdasági fejlődés és az emberi jólét támogatása érdekében, az olcsó és egyenlő hozzáférésre összpontosítva az összes lakos számára.</p> <p>13. Klímapolitika</p> <p>Sürgős intézkedések megtétele az éghajlatváltozás és annak következményei elleni küzdelem érdekében.</p> <p>13.1. Az éghajlattal összefüggő és természeti katasztrófaveszélyekkel szembeni ellenállóképesség és alkalmazkodóképesség erősítése minden országban.</p> <p>13.2. Az éghajlatváltozással kapcsolatos intézkedések integrálása a nemzeti politikákba, stratégiákba és tervezésbe.</p> <p>Zöldebb Európa, a Párizsi Megállapodás megvalósítása, valamint az energiaátállásba, a megújuló energiákba és az éghajlatváltozás elleni küzdelemben való befektetés.</p>

2. prioritási cél

Infrastrukturálisan fejlett község, mely alapot ad egyes funkciók jobb elérhetőségére és az életminőség javítására

A globális környezeti változások mikro szinten a városi/települési terekben is jelentős kihívásokat jelentenek a csapadékvíz tekintetében, egy-egy extrém időjárási esemény alkalmával. Ezek megelőzéséhez a községi önkormányzat, a helyi közösségek, valamint a civil szféra és a lakosság összefogása szükségeltetik, amelyhez minden fél mozgósítja az erőforrásait. Az alapvető kommunális infrastruktúra a község központjában van kiépítve, de a településeken jelentős hiányosságok állnak fenn, amelyek mind a környezetszennyezés, mind pedig az életminőség tekintetében jelentős hátrányt jelentenek a lakosság számára.

A község teljes területén minden településen vannak még szilárd burkolattal el nem látott utcák, melyek egyrészt gátló tényezők az elérhetőség tekintetében, másrészt pedig kényelmi funkciók tekintetében hátrányosak, és csökkentik az ingatlan állomány értékét is. A helyi önkormányzat tulajdonában vagy kezelésében lévő közfunkciókat ellátó intézmények (közigazgatási, oktatási, szociális, kulturális) ingatlanvagyonai állapotának a felmérése és az ezekhez kapcsolódó modernizációs beruházások, jelentős hiányosságokat szenvedtek az elmúlt évtizedekben, ezért szükség van ezek elvégzésére a modern kor kihívásainak megfelelően.

Magyarkanizsa település, mint községi közigazgatási központ és határmenti település, jelentős gépjárműforgalmat bonyolít le. Az elérhető funkciók számához viszonyítva a belvárosban kevés parkolóhely van, miközben a gépjárművek száma is folyamatosan növekszik, így ezek növelése elengedhetetlen mind a közlekedés, mind az életminőség fejlesztése tekintetében.

Részben az általános közbiztonsági helyzetnek köszönhetően, részben a határmenti pozíció okán, a lakosság biztonsági érzete folyamatosan csökken. E tekintetben az önkormányzatban bíznak meg legjobban az emberek, és a helyzet javítását is tőle várják el, amelyet csak a más hatalmi ágakkal és a civil szférával együttműködve tud megvalósítani.

A kerékpározás egyre népszerűbb közlekedési forma, egyrészt egyszerűségének és olcsóságának köszönhetően, másrészt pedig az egészségtudatos életmód elterjedésének hála. A megnövekedett forgalom biztonságos elvezetése csak kijelölt kerékpárutakon történhet, a közlekedés biztonság fenntartása érdekében.

A fejlesztési terv prioritási céljait mérő indikátorok:

Bázis indikátor	Célindikátor
Csapadékvíz elvezető rendszer hossza	Éves szinten 5%-os növekedés a csapadékvíz rendszer hosszában
Befektetés a kommunális infrastruktúra fejlesztésébe éves szinten	A befektetett összeg 10%-os növelése
Szilárd burkolattal rendelkező utcák hossza a község területén	A szilárd burkolattal rendelkező utcák hosszának 1%-os növelése éves szinten
Közüntézmények száma a község területén	Éves szinten egy új közüntézmény építése és egy teljes körű felújítása
Parkolóhelyek száma Magyarakanizsán	A parkolóhelyek számának növelése éves szinten 5%-al
A község területén történt bünygyi esetek száma éves szinten	A bünygyi esetek csökkenése éves átlagban 5%-al
Kiépitett kerékpárutak hossza a község területén	A kerékpárutak hosszának éves szinten 5%-os növelése

Intézkedések	Hozzájárulás az Agenda 2030-hoz és az Eu 2021-2027 közötti kohéziós politikájához
<p>2.3. Nem kiépített utcák aszfaltozása, a község településein</p> <ul style="list-style-type: none"> - a szükséges tervek elkészítése és a prioritási sorrend felállítása - a fejlesztési periódus végére ezek az utcák aszfalt vagy más szilárd technológiával készült burkolattal épüljenek ki, a jobb elérhetőség és a településkép javítása okán. 	<p>9. Ipar, innováció és infrastruktúra Rugalmas infrastruktúra kiépítése, a befogadó és fenntartható iparosítás előmozdítása és az innováció ösztönzése.</p> <p>9.1. Minőségi, megbízható, fenntartható és ellenálló infrastruktúra fejlesztése, beleértve a regionális és határokon átnyúló infrastruktúrát is, a gazdasági fejlődés és az emberi jólét támogatása érdekében, az olcsó és egyenlő hozzáférésre összpontosítva az összes lakos számára.</p> <p>13. Klímapolitika Sürgős intézkedések megtétele az éghajlatváltozás és annak következményei elleni küzdelem érdekében.</p> <p>13.1. Az éghajlattal összefüggő és természeti katasztrófaveszélyekkel szembeni ellenállóképesség és alkalmazkodóképesség erősítése minden országban.</p> <p>13.2. Az éghajlatváltozással kapcsolatos intézkedések integrálása a nemzeti politikákba, stratégiákba és tervezésbe.</p> <p>Zöldebb Európa, a Párizsi Megállapodás megvalósítása, valamint az energiaátállításba, a megújuló energiákba és az éghajlatváltozás elleni küzdelembe való befektetés.</p>
<p>2.4. Közüntézmények infrastrukturális fejlesztése</p> <ul style="list-style-type: none"> - a meglévő jól funkcionáló épületek állagának megőrzése - elsődlegesen az energiahatékonyság, illetve az alapvető feladatok ellátásához szükséges beruházások megvalósítása - akadálymentesítés. 	<p>9. Ipar, innováció és infrastruktúra Rugalmas infrastruktúra kiépítése, a befogadó és fenntartható iparosítás előmozdítása és az innováció ösztönzése.</p> <p>9.1. Minőségi, megbízható, fenntartható és ellenálló infrastruktúra fejlesztése, beleértve a regionális és határokon átnyúló infrastruktúrát is, a gazdasági fejlődés és az emberi jólét támogatása érdekében, az olcsó és</p>

	<p>egyenlő hozzáférésre összpontosítva az összes lakos számára.</p> <p>Egy, a polgáraihoz közelebb álló Európa, amely támogatja a helyi fejlesztési stratégiákat és a fenntartható városfejlesztést az EU-ban.</p>
<p>2.5. Parkolóhelyek számának növelése</p> <p>- új közparkoló helyek kiépítése a városközpontban és annak vonzáskörében, annak érdekében, hogy a helyiek, illetve a község településiről beutazók megfelelő távolságra, biztonságos helyen tudják gépjárműveiket parkolni.</p>	<p>9. Ipar, innováció és infrastruktúra</p> <p>Rugalmas infrastruktúra kiépítése, a befogadó és fenntartható iparosítás előmozdítása és az innováció ösztönzése.</p> <p>9.1. Minőségi, megbízható, fenntartható és ellenálló infrastruktúra fejlesztése, beleértve a regionális és határokon átnyúló infrastruktúrát is, a gazdasági fejlődés és az emberi jólét támogatása érdekében, az olcsó és egyenlő hozzáférésre összpontosítva az összes lakos számára.</p> <p>Összekapcsolt Európa stratégiai közlekedési és digitális hálózatokkal.</p>
<p>2.6. Közbiztonság növelése</p> <p>- polgári szerepvállalás a bűnmegelőzésben, a törvényekkel összhangban, önkéntes civil alapon működő polgári szerepvállalás a közrend fenntartásában</p> <p>- kommunális rendőrség megalakítása a törvényekkel összhangban, a településeken megtörténő kommunális jellegű szabálysértések kezelésére</p> <p>- kamerarendszer kiépítése a közbiztonság és a közlekedésbiztonság ellenőrzésére, Magyarkanizsa és a települések központjaiban, valamint minden kiemelt forgalmas helyen</p> <p>- energiatakarékos, a kiemelt köztereket nagyobb megvilágítással ellátó intelligens közvilágítási rendszer kiépítése.</p>	<p>11. Fenntartható városok és közösségek</p> <p>A városok és emberi települések befogadóbbá, biztonságosabbá, ellenállóbbá és fenntarthatóbbá való tétele.</p> <p>11.1. 2030-ra biztosítani, hogy mindenki hozzáférjen a megfelelő, biztonságos és megfizethető lakhatáshoz, alapvető szolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosítása 2030-ig, javítani a nem megfelelő feltételekkel rendelkezőtelepülések helyzetét.</p> <p>11.4. A világ kulturális és természeti örökségének védelmére és megőrzésére irányuló erőfeszítések erősítése.</p> <p>Egy, a polgáraihoz közelebb álló Európa, amely támogatja a helyi fejlesztési stratégiákat és a fenntartható városfejlesztést az EU-ban.</p>
<p>2.7. Kerékpárutak kiépítése</p> <p>- az egyes településeken belül a fő közlekedési útvonalak mellett kerékpárutak kiépítése</p> <p>- a község településeit összekötő kerékpárutak kiépítése az azokat összekötő utak mentén</p> <p>- a község kerékpáros úthálózatának bekapcsolása az Eurovelo 11 és 13 nemzetközi kerékpáros hálózatba.</p>	<p>9. Ipar, innováció és infrastruktúra</p> <p>Rugalmas infrastruktúra kiépítése, a befogadó és fenntartható iparosítás előmozdítása és az innováció ösztönzése.</p> <p>9.1. Minőségi, megbízható, fenntartható és ellenálló infrastruktúra fejlesztése, beleértve a regionális és határokon átnyúló infrastruktúrát is, a gazdasági fejlődés és az emberi jólét támogatása érdekében, az olcsó és egyenlő hozzáférésre összpontosítva az összes lakos számára.</p> <p>11. Fenntartható városok és közösségek</p> <p>A városok és emberi települések befogadóbbá, biztonságosabbá, ellenállóbbá és fenntarthatóbbá való tétele.</p> <p>11.1. 2030-ra biztosítani, hogy mindenki hozzáférjen a</p>

	<p>megfelelő, biztonságos és megfizethető lakhatáshoz, alapvető szolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosítása 2030-ig, javítani a lakhatásra nem alkalmas települések helyzetét.</p> <p>Összekapcsolt Európa stratégiai közlekedési és digitális hálózatokkal.</p>
<p>2.3. Nem kiépített utcák aszfaltozása, a község településein</p> <ul style="list-style-type: none"> - a szükséges tervek elkészítése és a prioritási sorrend felállítása - a fejlesztési periódus végére ezek az utcák aszfalt vagy más szilárd technológiával készült burkolattal épüljenek ki, a jobb elérhetőség, és a településkép javítása okán. 	<p>11. Fenntartható városok és közösségek</p> <p>A városok és emberi települések befogadóbbá, biztonságosabbá, ellenállóbbá és fenntarthatóbbá való tétele.</p> <p>11.1. 2030-ra biztosítani, hogy mindenki hozzáférjen a megfelelő, biztonságos és megfizethető lakhatáshoz, alapvető szolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosítása 2030-ig, javítani a lakhatásra nem alkalmas települések helyzetét.</p> <p>Egy, a polgáraihoz közelebb álló Európa, amely támogatja a helyi fejlesztési stratégiákat és a fenntartható városfejlesztést az EU-ban.</p>
<p>2.4. Közintézmények infrastrukturális fejlesztése</p> <ul style="list-style-type: none"> - a meglévő, jól funkcionáló épületek állagának megőrzése - elsődlegesen az energiahatékonyság illetve az alapvető feladatok ellátásához szükséges beruházások megvalósítása - akadálymentesítés. 	<p>9. Ipar, innováció és infrastruktúra</p> <p>Rugalmas infrastruktúra kiépítése, a befogadó és fenntartható iparosítás előmozdítása és az innováció ösztönzése.</p> <p>9.1. Minőségi, megbízható, fenntartható és ellenálló infrastruktúra fejlesztése, beleértve a regionális és határokon átnyúló infrastruktúrát is, a gazdasági fejlődés és az emberi jólét támogatása érdekében, az olcsó és egyenlő hozzáférésre összpontosítva az összes lakos számára.</p> <p>Összekapcsolt Európa stratégiai közlekedési és digitális hálózatokkal.</p>

3. prioritási cél

Versenyképes humán erőforrással rendelkező községgé válás, amely alapja a gazdasági fejlődésnek

A felmérések megmutatták, hogy a strukturális munkaerőhiány a térséget is elérte. A község gazdasága számára már fékező tényező, hogy nincsenek jól képzett fiatal szakemberek sem az ipar, sem a szolgáltatások, sem a turizmus területén. A cél, hogy a község középiskolai és felnőttképzési rendszerét úgy átalakítani, hogy a helyi munkaerő keresletet ki tudja elégíteni.

Kapcsolódva a hiányszakmák oktatásához, cél kollégium építése a középiskolai és felnőttoktatásban tanulók számára, hogy ne csak a helyi, hanem a község távolabbi részén, illetve más településeken élők számára is lehetőség nyíljon a középfokú tanulásra, ezzel is növelve a helyi munkaerőpiacra kilépő munkavállalók számát.

Az óvodától az alapfokú és középfokú oktatáson át egészen a felnőtt és átképzésig az oktatáshoz szükséges segéd infrastruktúra-szükséglet az elmúlt években rohamosan fejlődik, elsősorban a digitalizáció irányába. Ahhoz, hogy megfelelően versenyképes fiatalok, majd pedig szakemberek kerüljenek ki az iskolapadokból, ezzel a modernizációval lépést kell tartani.

Kívánatos a fennálló és a jövőbeni munkaerőpiaci igények kielégítésére, a meglévő helyi felnőttképzési rendszerre alapozva, olyan felnőttképzési programok beindítása, amelyek segítségével, a megfelelő minőségű és mennyiségű munkaerő biztosításra kerül, hogy a község gazdasága a meglévő komparatív előnyeit ki tudja használni, illetve bővítse azokat.

A már megszervezésre került duális képzés továbbfejlesztése, elengedhetetlen a fennálló munkaerőigények kielégítése céljából. Mindhárom fél, az oktatási intézmények, a gazdasági szereplők és a tanulók érdeklődésének további növelése.

A község területén a lakosság a környezetnyelv ismerete tekintetében jelentős kihívásokkal küszködik, ami mind a képzés, mind a munkavállalás, mind pedig az egyéb kommunikációs formák tekintetében hátrányosan érinti mind az egyént, ezáltal pedig a helyi gazdaságot is.

A fejlesztési terv prioritási céljait mérő indikátorok:

Bázis indikátor	Célindikátor
Meglévő szakok száma a község középiskolájában	Minden évben további két új szak indítása a felmerülő igényekkel összhangban a község középiskolájában
Kollégium száma a községben 1 db	További egy új kollégium építése Magyarakanizsán, célérték 2 db
Digitalizált óvodák, iskolák, középiskola, és felnőttképzési helyek száma	Éves szinten 2 intézmény teljes digitalizációja a község területén
Felnőttképzési programok száma	Évente további egy új szak indítása a felmerülő igényekkel összhangban a község felnőttképzési intézményében
Duális képzések száma a középiskolában	Minden évben két új duális képzési rendszerben működő szak indítása a felmerülő igényekkel összhangban a község középiskolájában
Környezetnyelv oktatási kurzusok, programok száma	Éves szinten korosztályonként legalább 1 kurzus indítása mindkét környezetnyelv tekintetében

Intézkedések	Hozzájárulás az Agenda 2030-hoz és az Eu 2021-2027 közötti kohéziós politikájához
<p>3.1. Hiányszakmák oktatása, ösztöndíjazása turisztikai képzés bevezetése</p> <ul style="list-style-type: none"> - a helyi munkaerő igény felmérése, évente átalakítani az oktatott szakmákat a felmérés alapján - együttműködve az oktatási intézményekkel új szakok beindítása - ösztöndíj rendszer bevezetése a hiányszakmákat tanulók részére - szakmai gyakorlati helyek biztosítása a tanulók számára. 	<p>4. Minőségi oktatás</p> <p>Az inkluzív és méltányos minőségi oktatás biztosítása, és az egész életen át tartó tanulás lehetőségét elősegíteni az összes lakos számára.</p> <p>4.3. 2030-ra minden nő és férfi számára egyenlő hozzáférés biztosítása a megfizethető és minőségi szakképzéshez minden szinten, beleértve az egyetemet is.</p>
	<p>Szociálisabb Európa, amely eléri a szociális jogok európai küszöbét, támogatja a minőségi foglalkoztatást, az oktatást, a készségeket, a társadalmi befogadást és az egészségügyi ellátáshoz való egyenlő hozzáférést.</p>
<p>3.2. Kollégium építése</p> <ul style="list-style-type: none"> - kollégium építéséhez szükséges jogi feltételek biztosítása - a szükséges erőforrások felkutatása - a kollégium szakmai munkájának biztosítása. 	<p>4. Minőségi oktatás</p> <p>Az inkluzív és méltányos minőségi oktatás biztosítása, és az egész életen át tartó tanulás lehetőségét elősegíteni az összes lakos számára.</p> <p>4.3. 2030-ra minden nő és férfi számára egyenlő hozzáférés biztosítása a megfizethető és minőségi szakképzéshez minden szinten, beleértve az egyetemet is.</p>
	<p>Szociálisabb Európa, amely eléri a szociális jogok európai küszöbét, támogatja a minőségi foglalkoztatást, az oktatást, a készségeket, a társadalmi befogadást és az egészségügyi ellátáshoz való egyenlő hozzáférést.</p>

<p>3.3. Oktatás minőségét elősegítő infrastruktúra javítása</p> <ul style="list-style-type: none"> - együttműködve az intézményvezetőkkel és a tanári szakmával, felmérni, hogy milyen eszköz igényre van szükség a község területén - ez alapján középtávú beszerzési terv készítése - szükséges erőforrások biztosítása - okos iskolák építése. 	<p>4. Minőségi oktatás</p> <p>Az inkluzív és méltányos minőségi oktatás biztosítása, és az egész életen át tartó tanulás lehetőségét elősegíteni az összes lakos számára.</p> <p>4.3. 2030-ra minden nő és férfi számára egyenlő hozzáférés biztosítása a megfizethető és minőségi szakképzéshez minden szinten, beleértve az egyetemet is.</p>
	<p>Szociálisabb Európa, amely eléri a szociális jogok európai küszöbét, támogatja a minőségi foglalkoztatást, az oktatást, a készségeket, a társadalmi befogadást és az egészségügyi ellátáshoz való egyenlő hozzáférést.</p>
<p>3.4. Felnőttképzés – átképzés erősítése</p> <ul style="list-style-type: none"> - szükségletek felmérése a munkaadói oldalon - szakmai képzési rendszerek kidolgozása a munkaadókkal együttműködve - megfelelő humán erőforrás és infrastrukturális háttér biztosítása a képzések megszervezéséhez - hagyományos és mára hiányszakmává vált szakmák képzése. 	<p>4. Minőségi oktatás</p> <p>Az inkluzív és méltányos minőségi oktatás biztosítása, és az egész életen át tartó tanulás lehetőségét elősegíteni az összes lakos számára.</p> <p>4.4. 2030-ra jelentősen növelni kell azoknak a fiataloknak és felnőtteknek a számát, akik rendelkeznek a foglalkoztatáshoz, a tisztességes munkához és a vállalkozói szellemhez szükséges készségekkel, beleértve a műszaki és szakmai ismereteket.</p> <p>8. Méltányos munka és gazdasági növekedés. A folyamatos, inkluzív és fenntartható gazdasági növekedés, a teljes és produktív foglalkoztatás és a méltó munka előmozdítása mindenki számára.</p> <p>8.5. Teljes és produktív foglalkoztatás és tisztességes munka elérése minden nő és férfi számára 2030-ra, beleértve a fiatalokat és a fogyatékkal élőket, valamint egyenlő bért az azonos értékű munkáért.</p>
	<p>Szociálisabb Európa, amely eléri a szociális jogok európai küszöbét, támogatja a minőségi foglalkoztatást, az oktatást, a készségeket, a társadalmi befogadást és az egészségügyi ellátáshoz való egyenlő hozzáférést.</p>
<p>3.5. Duális képzés népszerűsítése</p> <ul style="list-style-type: none"> - a meglévő szakok létjogosultságának a felmérése - a szükséges új szakok bevezetéséhez elengedhetetlen háttér biztosítása - szemléletformáló kampány mindhárom résztvevő csoport tekintetében. 	<p>4. Minőségi oktatás</p> <p>Az inkluzív és méltányos minőségi oktatás biztosítása, és az egész életen át tartó tanulás lehetőségét elősegíteni az összes lakos számára.</p> <p>4.4. 2030-ra jelentősen növelni kell azoknak a fiataloknak és felnőtteknek a számát, akik rendelkeznek a foglalkoztatáshoz, a tisztességes munkához és a vállalkozói szellemhez szükséges készségekkel, beleértve a műszaki és szakmai ismereteket.</p> <p>8. Méltányos munka és gazdasági növekedés. A folyamatos, inkluzív és fenntartható gazdasági növekedés, a teljes és produktív foglalkoztatás és a méltó munka előmozdítása mindenki számára.</p> <p>8.5. Teljes és produktív foglalkoztatás és tisztességes munka elérése minden nő és férfi számára 2030-ra,</p>

	beleértve a fiatalokat és a fogyatékkal élőket, valamint egyenlő bért az azonos értékű munkáért.
	Szociálisabb Európa, amely eléri a szociális jogok európai küszöbét, támogatja a minőségi foglalkoztatást, az oktatást, a készségeket, a társadalmi befogadást és az egészségügyi ellátáshoz való egyenlő hozzáférést.
3.6. Környezetnyelv oktatásának támogatása - szemléletformálás, a környezetnyelv ismeret szükségességének tekintetében - tanfolyamok szervezése az általános és a középfokú oktatásban, mindenki számára elérhető módon - képzések szervezése felnőttképzési rendszerben.	4. Minőségi oktatás Az inkluzív és méltányos minőségi oktatás biztosítása, és az egész életen át tartó tanulás lehetőségét elősegíteni az összes lakos számára. 4.6. 2030-ra gondoskodni kell arról, hogy minden fiatal és a felnőttek jelentős része (férfiak és nők) elérje a nyelvtudást és a numerikus készséget.
	Szociálisabb Európa, amely eléri a szociális jogok európai küszöbét, támogatja a minőségi foglalkoztatást, az oktatást, a készségeket, a társadalmi befogadást és az egészségügyi ellátáshoz való egyenlő hozzáférést.

4. prioritási cél

Magyarkanizsa község a sport és a kultúra térségi központja, amely jelentős hozzáadott értékkel bír a lakosság életkörülményeinek javítása tekintetében

A község intézményeinek infrastrukturális ellátottsága a sport és a kultúra tekintetében nem tekinthető túlzottan rossznak. Az elmúlt évek beruházásai az alapfeltételeket biztosították a munkához mindkét területen. A cél, hogy a község minden településén legyen olyan kulturális és sport infrastruktúra kiépítve, amely a jelenkor igényeinek megfelel és a helyiek aktivitásait ki tudja elégíteni.

A felgyorsult világban a rekreáció, a kapcsolódás, valamint az egészséges életmód tekintetében a tömegsport az, amely megfelelő választ nyújt a kihívásokra. A tömegsport nem kíván jelentősebb anyagi ráfordítást az egyén részéről, viszont a szükséges infrastruktúra nélkül nem kivitelezhető ez sem, ezért szükséges a község összes településén a tömegsport és a rekreáció alapvető feltételeit megteremtő infrastruktúra kiépítése.

Magyarkanizsa község kulturális fesztiválok szempontjából kiemelkedő kínálattal rendelkezik a térségben, amelyek egyre nagyobb turisztikai vonzerővel is bírnak. A Covid előtti időszakban a kulturális fogyasztási szokások áttolódtak a fesztiválok térfelére, amely kihívásokra a szervezők megfelelő választ adtak. Cél, hogy a jól ismert kulturális fesztiválok továbbfejlesztésre kerüljenek, új igények megjelenését is kielégítő irányba induljanak el a meglévő rendezvények a helyi kulturális térben, ezzel a turisztikai kínálatot is növelve.

A fejlesztési terv prioritási céljait mérő indikátorok:

Bázis indikátor	Célindikátor
Kulturális és sport tevékenységekhez szükséges objektumok állapota	Éves szinten a fejlesztési terv implementálási periódusa alatt 2 objektum felújítása
Tömegsportra alkalmas és rekreációs objektumok száma a község területén	Évente egy új objektum építése vagy felújítása
Fesztiválok látogatóinak száma a bázis évben	Cél a községi fesztiválok látogatóinak éves szinten 10%-os növekedése

Intézkedések	Hozzájárulás az Agenda 2030-hoz és az Eu 2021-2027 közötti kohéziós politikájához
<p>4.1. Meglévő infrastruktúra megőrzése és további fejlesztése</p> <ul style="list-style-type: none"> - prioritási sorrend készítése a szükséges beruházásokhoz - a szükséges jogi és műszaki dokumentáció kidolgozása - források biztosítása a beruházások végrehajtásához - kajak – kenu oktatóközpont kiépítése. 	<p>11. Fenntartható városok és közösségek</p> <p>A városok és emberi települések befogadóbbá, biztonságosabbá, ellenállóbbá és fenntarthatóbbá való tétele.</p> <p>11.3. 2030-ig minden országban javítani kell az inkluzív és fenntartható urbanizációt, valamint az emberi települések részvételen alapuló, integrált és fenntartható tervezését és kezelését.</p> <p>11.4. A világ kulturális és természeti örökségének védelmére és megőrzésére irányuló erőfeszítések erősítése.</p> <p>Szociálisabb Európa, amely eléri a szociális jogok európai küszöbét, támogatja a minőségi foglalkoztatást, az oktatást, a készségeket, a társadalmi befogadást és az egészségügyi ellátáshoz való egyenlő hozzáférést.</p>
<p>4.2. Tömegsport további népszerűsítése, rekreációs parkok létesítése</p> <ul style="list-style-type: none"> - szemléletformálás a tömegsport előnyeinek népszerűsítésére - tömegsport programok szervezése - minden településen legalább egy rekreációs park létesítése, amely több korosztály és mozgásforma számára alkalmas. 	<p>11. Fenntartható városok és közösségek</p> <p>A városok és emberi települések befogadóbbá, biztonságosabbá, ellenállóbbá és fenntarthatóbbá való tétele.</p> <p>11.3. 2030-ig minden országban javítani kell az inkluzív és fenntartható urbanizációt, valamint az emberi települések részvételen alapuló, integrált és fenntartható tervezését és kezelését.</p> <p>Szociálisabb Európa, amely eléri a szociális jogok európai küszöbét, támogatja a minőségi foglalkoztatást, az oktatást, a készségeket, a társadalmi befogadást és az egészségügyi ellátáshoz való egyenlő hozzáférést.</p>
<p>4.3. Fesztiválok fejlesztése – turizmus</p> <ul style="list-style-type: none"> - helyi fesztivál naptár összehangolása - a hagyományos fesztiválok megszervezésének támogatása - a fesztiválok marketingjének beemelése a turisztikai marketing aktivitásokba - a meglévő fesztiválok továbbfejlesztése. 	<p>8. Méltányos munka és gazdasági növekedés. A folyamatos, inkluzív és fenntartható gazdasági növekedés, a teljes és produktív foglalkoztatás és a méltó munka előmozdítása mindenki számára.</p> <p>8.9. 2030-ig a fenntartható turizmus előmozdítására szükséges politika kidolgozása és alkalmazása, amely munkahelyeket teremt, és népszerűsíti a helyi kultúrát és termékeket.</p> <p>Egy polgáraihoz közelebb álló Európa, amely támogatja a helyi fejlesztési stratégiákat és a fenntartható városfejlesztést EU-szerte.</p>

4. prioritási cél

2030-ig az egészségügyi és szociális szolgáltatások tekintetében jelentős minőségi fejlesztés történik és a hozzáférhetőség is javul

A lakosság elöregedésével és az általános egészségügyi állapot folyamatos romlásával, egyre nagyobb teher hárul az egészségügyi ellátó rendszerre, amelyet a Covid járvány tovább terhelte. Az egészségügy két fő erőforrása az infrastrukturális ellátottság és a rendelkezésre álló humán erőforrás. A humán erőforrás tekintetében a jobb ellátáshoz megfelelő szakképesítéssel rendelkező, jó munkakörülmények között dolgozó személyzetre van szükség, akik munkáját megfelelő ösztönző eszközökkel honorálják. Infrastrukturális ellátottság tekintetében, a magyarkanizsai és a településeken működő egészségházak fejlesztése a nélkülözhetetlen, mind az épület állomány felújítása és bővítése, mind pedig a szükséges berendezések modernizálása tekintetében.

Lelki egészségmegőrző és -fejlesztő modell kiépítése és működtetése szükséges, mivel jelenleg nincs ilyen ellátás a község területén. A megelőzés minden esetben kisebb forrásokat igényel, mint a gyógyítás, s ez fokozottan igaz a mentálhigiéné területére. A mentálhigiénés modell célja, hogy mentális segítséget nyújtson lelki válságban levő, de pszichésen egészséges embereknek. Azoknak, akik az éppen aktuális élethelyzetükből nem látnak kiutat, és azoknak, akik az élet határterületein megtorpanva nem találják a tájékozódási pontokat, amelyek segítenek nehézségeik megoldásában, illetve azok számára is, akik a normatív kríziseiket nem tudják egyedül feloldani.

A társadalom folyamatos öregedésével és a fiatalok külföldre költözésével egyre nagyobb az igény az idősebb korosztály ellátására, illetve számukra különböző segítő tevékenységek biztosítására. Ezzel a folyamattal nem tart lépést a szükséges humán erőforrás biztosítása, valamint azon ellátórendszer infrastruktúra, ami elsősorban a nappali ellátáshoz nélkülözhetetlen.

A fejlesztési terv prioritási céljait mérő indikátorok:

Bázis indikátor	Célindikátor
Az egészségügyben dolgozók száma	Éves szinten 3 új egészségügyi dolgozó felvétele
Egészségügyi objektumok száma a község területén	1 új objektum felújítása vagy újonnan építése éves szinten
Mentálhigiénés rendszer száma a község területén 0 db	1 új mentálhigiénés ellátó rendszer kiépítése
Idősellátáshoz szükséges szakképzés száma 0 db	1 új szak indítása idősellátás területén felnőttképzés tekintetében
Idősek nappali foglalkoztatójának száma a község területén	Évente egy új nappali foglalkoztató indítása

Intézkedések	Hozzájárulás az Agenda 2030 és az Eu 2021-2027-között kohéziós politikájához
<p>5.1. Egészségügyi személyzet szakképesítése, kedvezőbb munkafeltételek, lakhatás megoldása</p> <ul style="list-style-type: none"> - együttműködve az egészségügyi intézményekkel, a dolgozók szakképesítésének fejlesztése - ösztöndíjak a fiatal egészségügyi dolgozók számára - gyakorlati idő finanszírozása, a fiatal orvosok tekintetében - kedvezőbb munkafeltételek kialakítása számukra - lakhatási körülményeik megoldása lakásbérlettel, munkásotthonok kiépítésével. 	<p>3. Jó egészség Az egészséges élet és a jólét támogatása minden generáció számára.</p> <p>3.4. 2030-ra a nem fertőző betegségek miatti korai halálozás csökkentése egyharmadával, a megelőzés és kezelés révén, valamint a mentális egészség és a jólét előmozdítása.</p> <p>3.8. Az egészségügyi ellátás egyetemes lefedettségének elérése, beleértve a pénzügyi kockázatok elleni védelmet, a minőségi egészségügyi alapszolgáltatások elérhetőségét, valamint a biztonságos, hatékony, minőségi és olcsó alapvető gyógyszerek és vakcinák mindenki számára elérhetőségét.</p> <p>Szociálisabb Európa, amely eléri a szociális jogok európai küszöbét, támogatja a minőségi foglalkoztatást, az oktatást, a készségeket, a társadalmi befogadást és az egészségügyi ellátáshoz való egyenlő hozzáférést.</p>
<p>5.2. Infrastrukturális fejlesztések az egészségügyben, szociális szférában</p> <ul style="list-style-type: none"> - szükséges beavatkozások prioritási listájának elkészítése - megfelelő anyagi erőforrások biztosítása - akadálymentesítés - inklúziós játszóterek, különleges bánásmódot igénylő személyek számára. 	<p>3. Jó egészség Az egészséges élet és a jólét támogatása minden generáció számára.</p> <p>3.4. 2030-ra a nem fertőző betegségek miatti korai halálozás csökkentése egyharmadával, a megelőzés és kezelés révén, valamint a mentális egészség és a jólét előmozdítása.</p> <p>3.8. Az egészségügyi ellátás egyetemes lefedettségének elérése, beleértve a pénzügyi kockázatok elleni védelmet, a minőségi egészségügyi alapszolgáltatások elérhetőségét, valamint a biztonságos, hatékony, minőségi és olcsó alapvető gyógyszerek és vakcinák mindenki számára elérhetőségét.</p> <p>10. Az egyenlőtlenségek csökkentése Az országokon belüli és az országok közötti egyenlőtlenségek csökkentése.</p> <p>10.2. Minden csoport társadalmi, gazdasági és politikai befogadásának erősítése és előmozdítása 2030-ig, kortól, nemtől, fogyatékoságtól, fajtól, etnikai hovatartozástól, származástól, vallástól vagy gazdasági és egyéb helyzetétől függetlenül.</p> <p>10.4. Új politikák, különösen adóügyi, bér- és szociális védelmi politikák, és fokozatosan érje el a nagyobb egyenlőséget, elfogadása.</p> <p>Szociálisabb Európa, amely eléri a szociális jogok európai küszöbét, támogatja a minőségi foglalkoztatást, az oktatást, a készségeket, a társadalmi befogadást és az egészségügyi ellátáshoz való egyenlő hozzáférést.</p>

<p>5.3. Mentálhigiénés segítő szolgálat kiépítése</p> <ul style="list-style-type: none"> - lelki egészségvédelem, egészségmegőrzés, prevenció szolgálata a gyerekek, felnőttek, csoportok, közösségek segítésén és a szakemberek továbbképzésén keresztül - magas szintű mentálhigiénés ellátás - önismereti és személyiségfejlesztő csoportok indítása - egyéni és csoportos szaksegítség speciális élethelyzetekben (pl. szoptatás, kisgyermekes családok, gyász, konfliktusban álló felek közti mediáció) - a segítő szakemberek összefogása, továbbképzése, minden iskolába és egészségháza egy szakember biztosítása. 	<p>10. Az egyenlőtlenségek csökkentése Az országokon belüli és az országok közötti egyenlőtlenségek csökkentése.</p> <p>10.2. Minden csoport társadalmi, gazdasági és politikai befogadásának erősítése és előmozdítása 2030-ig, kortól, nemtől, fogyatékoságtól, fajtól, etnikai hovatartozástól, származástól, vallástól vagy gazdasági és egyéb helyzetűtől függetlenül.</p> <p>10.4. Új politikák, különösen adóügyi, bér- és szociális védelmi politikák, és fokozatosan érje el a nagyobb egyenlőséget, elfogadása.</p> <p>Szociálisabb Európa, amely eléri a szociális jogok európai küszöbét, támogatja a minőségi foglalkoztatást, az oktatást, a készségeket, a társadalmi befogadást és az egészségügyi ellátáshoz való egyenlő hozzáférést.</p>
<p>5.4. Idősellátás, szakemberek képzése az idősgondozáshoz, időseknek programok</p> <ul style="list-style-type: none"> - felnőttképzés keretében megszervezni az idősek ellátásához szükséges szakemberek képzését - nappali otthonok kiépítése, programok szervezése az idősek számára, ezekben programok szervezése. 	<p>10. Az egyenlőtlenségek csökkentése Az országokon belüli és az országok közötti egyenlőtlenségek csökkentése.</p> <p>10.2. Minden csoport társadalmi, gazdasági és politikai befogadásának erősítése és előmozdítása 2030-ig, kortól, nemtől, fogyatékoságtól, fajtól, etnikai hovatartozástól, származástól, vallástól vagy gazdasági és egyéb helyzetűtől függetlenül.</p> <p>10.4. Új politikák, különösen adóügyi, bér- és szociális védelmi politikák, és fokozatosan érje el a nagyobb egyenlőséget, elfogadása.</p> <p>Szociálisabb Európa, amely eléri a szociális jogok európai küszöbét, támogatja a minőségi foglalkoztatást, az oktatást, a készségeket, a társadalmi befogadást és az egészségügyi ellátáshoz való egyenlő hozzáférést.</p>

6. prioritási cél

Minden lakos számára biztosítani az esélyegyenlőséget az életminőségének növelésére, és a társadalomba való integrációra

A község településein egyre nagyobb számban élnek hátrányos helyzetű személyek, akik számára az életfeltételek folyamatosan romlanak. A beavatkozás célja, hogy az ő esélyüket a méltó életre biztosítsuk.

Az elsősorban a települések perifériális részén élő roma nemzetiségű, mind oktatási, mind szociális, mind munkaerőpiaci téren hátrányban lévő családok számára a társadalomba való reintegrációhoz szükséges beavatkozások végrehajtása.

A fejlesztési terv prioritási céljait mérő indikátorok:

Bázis indikátor	Célindikátor
Hátrányos helyzetben élő lakosok száma	Éves szinten 5 % csökkentés a hátrányos helyzetben élők számában
Roma fejlesztési stratégia 0 db	1 db roma fejlesztési stratégia kidolgozása

Intézkedések	Hozzájárulás az Agenda 2030 és az Eu 2021-2027-között kohéziós politikájához
6.1. Hátrányos helyzetben élők életfeltételeinek javítása, a köz- és magán szolgáltatások elérésének tekintetében - átfogó, a hátrányos helyzetű személyek életfeltételeit javító programok indítása - a közszolgáltatások elérését javító akciók.	10. Az egyenlőtlenségek csökkentése Az országokon belüli és az országok közötti egyenlőtlenségek csökkentése. 10.2. Minden csoport társadalmi, gazdasági és politikai befogadásának erősítése és előmozdítása 2030-ig, kortól, nemtől, fogyatékoságtól, fajtól, etnikai hovatartozástól, származástól, vallástól vagy gazdasági és egyéb helyzettől függetlenül. 10.4. Új politikák, különösen adóügyi, bér- és szociális védelmi politikák, és fokozatosan érje el a nagyobb egyenlőséget, elfogadása. Szociálisabb Európa, amely eléri a szociális jogok európai küszöbét, támogatja a minőségi foglalkoztatást, az oktatást, a készségeket, a társadalmi befogadást és az egészségügyi ellátáshoz való egyenlő hozzáférést.
6.2. Roma populáció integrációja Feladatok: - roma fejlesztési stratégia elkészítése - felnőttek számára esti iskola, szakképzés szervezése - integráció gyermekkorban az állami oktatási rendszerbe - szexuális felvilágosítás - roma asszisztencia – mentorálási program - nyelvi tájékoztatók	10. Az egyenlőtlenségek csökkentése Az országokon belüli és az országok közötti egyenlőtlenségek csökkentése. 10.2. Minden csoport társadalmi, gazdasági és politikai befogadásának erősítése és előmozdítása 2030-ig, kortól, nemtől, fogyatékoságtól, fajtól, etnikai hovatartozástól, származástól, vallástól vagy gazdasági és egyéb helyzettől függetlenül. 10.4. Új politikák, különösen adóügyi, bér- és szociális védelmi politikák, és fokozatosan érje el a nagyobb egyenlőséget, elfogadása.

- közmunka program.

Szociálisabb Európa, amely eléri a szociális jogok európai küszöbét, támogatja a minőségi foglalkoztatást, az oktatást, a készségeket, a társadalmi befogadást és az egészségügyi ellátáshoz való egyenlő hozzáférést.

7. prioritási cél

Magyarkanizsa község a helyi értékekre alapozott és speciális igényeket kielégítő turisztikai attrakciókkal rendelkező község, amely vezető szerepet tölt be a régióban

Magyarkanizsa elsősorban a gyógyfürdőnek és a Tiszának köszönhetően turisztikai központként funkcionál a térségben. E pozíció erősítése érdekében és új koncepcióra alapozott egészség- és aqua-turisztikai valamint sport, rekreációs központ kiépítése a cél, a népkert és a fürdő szomszédságában, melynek első lépéseként a Birkózó Akadémia már felépítésre került.

A falusi és a hozzá kapcsolódó egyéb vendéglátási formák kiemelkedő lehetőséget biztosítanak, hogy egyrészt diverzifikálásra kerüljön a község turisztikai kínálata, másrészt pedig elsősorban a község településein élő és dolgozó, részben megfelelő erőforrásokkal rendelkező lakosok további jövedelemforráshoz jussanak. A teljes folyamat az összefogáson alapul, a helyi önkormányzat megteremti azokat a feltételeket, amelyek szükségesek a lakosság falusi vendégfogadóvá válásához, akik felhasználva saját erőforrásaikat bővítik a község turisztikai kínálatát. Ebbe a körbe tartoznak mindazon turisztikai ágazatok, amelyek valamely módon kapcsolódnak az öko és a falusi vendéglátáshoz, mint sport, ifjúsági, rendezvény, kerékpáros, a lovas, vadász, horgász, gasztró, rekreációs és egyéb formák is, úgy, mint a népi hagyományok ápolása, a régi mesterségek bemutatása, valamint a skanzenok. Mindezek erősítéseként szükséges a meglévő Hello Kanizsa arculat további erősítése, a releváns turisztikai piacok elérése, Magyarkanizsa turisztikai funkciójának növelése.

A kiépült turisztikai infrastruktúra megfelelő gazdasági hasznosításához a kellően képzett humán erőforrás is elengedhetetlen. A községbe látogató turisták számára megfelelő információforrást a képzett és a turisztikai kínálatot jól ismerő idegenvezetők jelentik, akik munkájukkal nagyban segíthetik az egyes szolgáltatások értékesítését, valamint egyéb, a vendégfogadáshoz szükséges szakmák oktatása is kívánatos.

A folyami turizmust kedvelő, elsősorban nyugat-európai turisták jelentős, fizetőképes kereslettel rendelkeznek, amelyet a Tiszával, mint erőforrással rendelkező község megfelelő ajánlatokkal ki tud elégíteni, ehhez elsődlegesen szükséges a megfelelő folyóparti infrastruktúra kiépítése, valamint a szükséges marketing tevékenység a szolgáltatások megismertetésére. Ehhez kapcsolódva a vízi turizmus fejlesztésének új lehetőségei a Velebiti-tó, a Tisza-Palics csatorna és a község területén lévő halastavak.

A digitális világ megjelenésével és a Covid hatására egyre szélesebb körben jelennek meg a piacon az egyedi igényekkel rendelkező turisták. Jól körül lehet írni egy olyan csoportot, akiket digitális nomádoknak nevezünk és akik online dolgozva utazással töltik el az életüket, egy-egy desztináción hosszabb-rövidebb időt eltöltve. A Covid hatására a turisták egyre jobban kerülnek a tömeget, és azokat a desztinációkat preferálják, ahol elszigetelve, szűk családjukkal, vagy barátaikkal pihenhettek, de

ennek ellenére minden feltétel adott a gondtalan pihenésre. Magyarkanizsa község egy ilyen hely, és a meglévő komparatív előnyöket kihasználva jelentős vendégforgalmat bonyolíthat le.

A fejlesztési terv prioritási céljait mérő indikátorok:

Bázis indikátor	Célindikátor
Új wellness élményfürdő száma 0 db	Új wellness élményfürdő száma 1 db
Falusi turisztikai vendéglátóhelyek száma	Éves szinten 5 új vendéglátóhellyel bővül a község kínálata
Községbe látogató turisták (vendégéjszakák) száma	10 %-os növekedés a vendégéjszakák számában éves szinten
Vendéglátóipari képzések (középfok, felnőttképzés) száma 0 db	Vendéglátóipari képzések (középfok, felnőttképzés) száma 1 db
Község területén folyami és vízi turizmusban eltöltött vendégéjszakák száma	10 %-os növekedés a vendégéjszakák számában éves szinten
Egyedi és speciális turisztikai igények kielégítésére alkalmas objektumok száma	Éves szinten 1 új speciális vendéglátóhellyel bővül a község kínálata

Intézkedések	Hozzájárulás az Agenda 2030 és az Eu 2021-2027-között kohéziós politikájához
<p>7.1. Wellness- élményfürdő, egészség- és rekreációs központ kiépítése</p> <ul style="list-style-type: none"> - az önkormányzat előkészíti a szükséges jogi és vagyoni jogi folyamatokat - a terület infrastrukturális előkészítése - tökeerős beruházó bevonása, aki a teljes központot felépíti és működteti, építve a térség egészség- és sport, valamint rekreációs turizmusára. - az új élményfürdő a meglévő fürdő szolgáltatásainak az integrálása. 	<p>8. Méltányos munka és gazdasági növekedés A folyamatos, inkluzív és fenntartható gazdasági növekedés, a teljes és produktív foglalkoztatás és a méltó munka előmozdítása mindenki számára.</p> <p>8.9. 2030-ig a fenntartható turizmus előmozdítására szükséges politika kidolgozása és alkalmazása, amely munkahelyeket teremt, és népszerűsíti a helyi kultúrát és termékeket.</p> <p>Okosabb Európa az innováció, a digitalizáció, a gazdasági átalakulás, valamint a kis- és középvállalkozások támogatása révén.</p>
<p>7.2. Öko- és falusi turizmus fejlesztésének támogatása</p> <ul style="list-style-type: none"> - a falusi vendégfogadóvá váláshoz szükséges szaktudás megszerzése, tanfolyamok szervezése az érdekelt felek számára - támogatási program kialakítása a vállalkozók számára, amely lehet anyagi, vagy mentoring támogatás - a meglévő turizmus marketing programhoz való kapcsolódása a falusi vendéglátóknak - helyi hagyományokra épülő közös falusi vendéglátói programcsomag kidolgozása. 	<p>8. Méltányos munka és gazdasági növekedés A folyamatos, inkluzív és fenntartható gazdasági növekedés, a teljes és produktív foglalkoztatás és a méltó munka előmozdítása mindenki számára.</p> <p>8.9. 2030-ig a fenntartható turizmus előmozdítására szükséges politika kidolgozása és alkalmazása, amely munkahelyeket teremt, és népszerűsíti a helyi kultúrát és termékeket.</p> <p>Okosabb Európa az innováció, a digitalizáció, a gazdasági átalakulás, valamint a kis- és középvállalkozások támogatása révén.</p>

<p>7.3. Turisztikai arculat erősítése, népszerűsítése</p> <ul style="list-style-type: none"> - a kidolgozott és elfogadott turisztikai marketing stratégia következetes végrehajtása, a stratégia végrehajtási idejének a felénél az addig elért eredmények értékelése, majd ha szükséges, aktivitások módosítása a további célok elérése érdekében - programcsomagok kidolgozása a meglévő és tervezett turisztikai attrakciók elérhetőségének javítása érdekében. 	<p>8 Méltányos munka és gazdasági növekedés</p> <p>A folyamatos, inkluzív és fenntartható gazdasági növekedés, a teljes és produktív foglalkoztatás és a méltó munka előmozdítása mindenki számára.</p> <p>8.9. 2030-ig a fenntartható turizmus előmozdítására szükséges politika kidolgozása és alkalmazása, amely munkahelyeket teremt, és népszerűsíti a helyi kultúrát és termékeket.</p> <p>Okosabb Európa az innováció, a digitalizáció, a gazdasági átalakulás, valamint a kis- és középvállalkozások támogatása révén.</p>
<p>7.4. Minőségi vendéglátóipari képzés és idegenvezetői szolgáltatás kiépítése</p> <ul style="list-style-type: none"> - a turisztikai törvénnyel összhangban, helyi, a község turisztikai kínálatát, hagyományait, történelmét jól ismerő, több nyelven beszélő idegenvezetők képzése, akik megfelelő információ forrásként szolgálnak a helyi attrakciók tekintetében. - a turizmusban dolgozóknak, mint házigazdáknak, szállásadóknak, és a vendéglátásban dolgozó egyéb szakemberek számára, képzést, továbbképzést és tapasztalatszerzést kell biztosítani. 	<p>8. Tisztességes munka és gazdasági növekedés</p> <p>A folyamatos, inkluzív és fenntartható gazdasági növekedés, a teljes és produktív foglalkoztatás és a méltó munka előmozdítása mindenki számára.</p> <p>8.9. 2030-ig a fenntartható turizmus előmozdítására szükséges politika kidolgozása és alkalmazása, amely munkahelyeket teremt, és népszerűsíti a helyi kultúrát és termékeket.</p> <p>Okosabb Európa az innováció, a digitalizáció, a gazdasági átalakulás, valamint a kis- és középvállalkozások támogatása révén.</p>
<p>7.5. Folyami- és vízi turizmus erősítése</p> <ul style="list-style-type: none"> - kishajókat fogadni tudó dokkok kiépítése a Tiszán, ezekhez kapcsolódó áram, üzemanyag, internet, víz és élelmiszer beszerzési lehetőség - online és offline információs központ felállítása a dokkok közelében, a turisták informálása céljából az elérhető szolgáltatásokról, más turisztikai attrakciókról - a község turisztikai marketingstratégiájának kiterjesztése a nemzetközi piacokra, amely célja a folyami turizmus keresletéhez igazított kínálat bemutatása - a vízi turizmus fejlesztése, együttműködve a vizek kezelőivel, tulajdonosaival - szükséges szakképzett humán erőforrás biztosítása a működtetéshez. 	<p>8. Méltányos munka és gazdasági növekedés</p> <p>A folyamatos, inkluzív és fenntartható gazdasági növekedés, a teljes és produktív foglalkoztatás és a méltó munka előmozdítása mindenki számára.</p> <p>8.9. 2030-ig a fenntartható turizmus előmozdítására szükséges politika kidolgozása és alkalmazása, amely munkahelyeket teremt, és népszerűsíti a helyi kultúrát és termékeket.</p> <p>Összekapcsolódó Európa, stratégiai közlekedéssel és digitális hálózatokkal.</p>
<p>7.6. Egyedi és speciális turisztikai igények kiszolgálása</p>	<p>8. Méltányos munka és gazdasági növekedés</p>

- speciális igényeket kielégíteni tudó szállások, vendéglátóhelyek, attrakciók összegyűjtése a község területén, ezek egy csomagba való szervezése

- a turizmusmarketing stratégia kiterjesztése ezekre a célcsoportokra

- helyi információk átadása az ide látogató turisták számára, az itt tartózkodási idő meghosszabbítása céljából.

A folyamatos, inkluzív és fenntartható gazdasági növekedés, a teljes és produktív foglalkoztatás és a méltó munka előmozdítása mindenki számára.

8.2. A gazdasági termelékenység magasabb szintjének elérése diverzifikáció, technológiai korszerűsítés és innováció révén, beleértve a munkaerő-intenzív és rendkívül jövedelmező ágazatokra való összpontosítást.

8.9. 2030-ig a fenntartható turizmus előmozdítására szükséges politika kidolgozása és alkalmazása, amely munkahelyeket teremt, és népszerűsíti a helyi kultúrát és termékeket.

Okosabb Európa az innováció, a digitalizáció, a gazdasági átalakulás, valamint a kis- és középvállalkozások támogatása révén.

8. prioritási cél

Mezőgazdasági termelők termékeiket helyben működő üzemekben dolgozzák fel és így értékesítik a helyi, valamint a világpiacon

A község agrárvállalkozói jelentős mennyiségű mezőgazdasági terméket állítanak elő, amelyek értékesítése egyénenként a piacon nem minden esetben gazdaságos. Cél a nagyobb hozzáadott értékű termékcsoporthoz való előállítás a megtermelt élelmiszer alapanyagból, a kistermelők erőforrásainak egyesítésével, alulról jövő kezdeményezésként.

Az organikus termeléssel magasabb jövedelem érhető el egységnyi mezőgazdasági területre vagy munkaóra viszonyítva. Az elmúlt években már kialakultak elsősorban a nagyvárosokban azok a piacok, amelyek fizetőképes keresletet támasztanak az egészséges élelmiszerek tekintetében.

A község termelői minden olyan versenyképességi előnnyel rendelkeznek, amelyeket kihasználva jelentős jövedelemnövekményt tudnak elérni.

Kiemelt cél a helyi mezőgazdasági és kisvállalkozók számára olyan piaci terek kialakítása, amely keretében a saját maguk által előállított, a márkához tartozó terméket a község lakosai számára értékesítik. Ehhez kapcsolódó feladat az előző két beavatkozás keretében létrehozott termékek megismertetése és értékesítése a helyi lakosság számára.

A fejlesztési terv prioritási céljait mérő indikátorok:

Bázis indikátor	Célindikátor
Helyi feldolgozó társulások száma	10%-os növekedés a helyi feldolgozó társulások számában a fejlesztési terv megvalósulási periódusában
Organikus községi márka száma 0 db	Organikus községi márka száma 1 db
Helyi termékpiacok száma	Éves szinten egy új helyi termékpiac létrehozása

Intézkedések	Hozzájárulás az Agenda 2030 és az Eu 2021-2027-között kohéziós politikájához
8.1. Helyi feldolgozó társulások támogatása - magas hozzáadott értékű növénykultúrák termesztésére való átállás ösztönzése - termelők integrációját elősegítő folyamatok biztosítása - technológiai fejlesztés a feldolgozás elősegítésére - piacra jutást elősegítő támogatási formák biztosítása.	8. Méltányos munka és gazdasági növekedés A folyamatos, inkluzív és fenntartható gazdasági növekedés, a teljes és produktív foglalkoztatás és a méltányos munka előmozdítása mindenki számára. 8.3. Olyan fejlesztésorientált politikák előmozdítása, amelyek támogatják a termelő tevékenységeket, a tisztességes munkát, a vállalkozói szellemet, a kreativitást és az innovációt, és ösztönzik a mikro-, kis- és középvállalkozások formalizálását és növekedését, beleértve a pénzügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférést. 8.4. 2030-ig fokozatosan javítani kell az erőforrások globális hatékonyságát a fogyasztás és a termelés terén, és

	erőfeszítéseket kell tenni a gazdasági növekedés és a környezetromlás elkülönítésére a fenntartható fogyasztási és termelési programok 10 éves keretével összhangban, a fejlett országok vezetésével.
	Okosabb Európa az innováció, a digitalizáció, a gazdasági átalakulás, valamint a kis- és középvállalkozások támogatása révén.
8.2. Organikus termelés növelése - szemléletváltás a mezőgazdasági termelők körében - szaktanácsadási program az átállás megkönnyítése érdekében - támogatási program a szükséges eszközök beszerzéséhez - összefogás ösztönzése, saját községi márka kidolgozása, amely keretében piacra lehet vinni a megtermelt árut - piacra jutást elősegítő támogatási formák biztosítása.	8. Méltányos munka és gazdasági növekedés A folyamatos, inkluzív és fenntartható gazdasági növekedés, a teljes és produktív foglalkoztatás és a méltányos munka előmozdítása mindenki számára. 8.4. 2030-ig fokozatosan javítani kell az erőforrások globális hatékonyságát a fogyasztás és a termelés terén, és erőfeszítéseket kell tenni a gazdasági növekedés és a környezetromlás elkülönítésére a fenntartható fogyasztási és termelési programok 10 éves keretével összhangban, a fejlett országok vezetésével.
	Okosabb Európa az innováció, a digitalizáció, a gazdasági átalakulás, valamint a kis- és középvállalkozások támogatása révén.
8.3. Helyi termékpiacok bővítése - szemléletformálás a lakosság körében - a meglévő piacok infrastruktúrájának fejlesztése a kellően kényelmes vásárláshoz - kialakítani a helyi piacokon olyan tereket, amely csak a helyi márkával ellátott élelmiszerek értékesítésére szolgálnak.	8. Méltányos munka és gazdasági növekedés A folyamatos, inkluzív és fenntartható gazdasági növekedés, a teljes és produktív foglalkoztatás és a méltányos munka előmozdítása mindenki számára. 8.4. 2030-ig fokozatosan javítani kell az erőforrások globális hatékonyságát a fogyasztás és a termelés terén, és erőfeszítéseket kell tenni a gazdasági növekedés és a környezetromlás elkülönítésére a fenntartható fogyasztási és termelési programok 10 éves keretével összhangban, a fejlett országok vezetésével. 8.5. Teljes és produktív foglalkoztatás és tisztességes munka elérése minden nő és férfi számára 2030-ra, beleértve a fiatalokat és a fogyatékkal élőket, valamint egyenlő bért biztosítani az azonos értékű munkáért.
	Okosabb Európa az innováció, a digitalizáció, a gazdasági átalakulás, valamint a kis- és középvállalkozások támogatása révén.

9. prioritási cél

Az Európai Unió határának közelségét és egyéb komparatív előnyöket kihasználva ipari és logisztikai központtá váló község

A község az Európai Unió kapujában helyezkedik el, amely lehetőséget teremt arra, hogy mind a termelés mind a szállítmányozás tekintetében kihasználja a rendelkezésre álló lehetőségeket. A horgosi és magyarkanizsai ipari területek kiváló lehetőséget biztosítanak a helyi és külföldi vállalkozások számára az új barna vagy zöldmezős beruházásaik megindításához.

Magyarkanizsa ipara jelentős mértékben támaszkodhat a folyami szállításra. A Tisza nemzetközi vízi úttá nyilvánításával a szállítási folyamatok is könnyebbé váltak. A folyami szállítás a legolcsóbb szállítási forma, fajlagos mennyiségre számítva.

Ezen beruházások megfelelő kihasználásához, szükséges minden olyan községi vagy civil szervezet munkájának támogatása, amely szaktanácsadási, mentoring, illetve támogatási lehetőségeket nyújt a helyi mikro- és kisvállalkozások számára.

Az internetalapú gazdaság és a kreatív ipar az élet minden területét behálózza. A pandémia következtében egyre jobban teret hódít az otthoni munkavégzés vagy a közös irodák esetenkénti használata. A községi fejlesztési terv lehetőséget nyújt mindazon helyi vagy környékbeli, illetve külföldi, elsősorban fiatal vállalkozók számára, akik az IT szektorban érdekeltek, hogy letelepedjenek a városban.

A fejlesztési terv prioritási céljait mérő indikátorok:

Bázis indikátor	Célindikátor
Eddigi befektetők száma a község területén	Éves szinten 1 új befektető letelepedése
Az ipari területek használóinak száma	Éves szinten 1 új vállalkozás letelepedése valamely ipari parkban
Tiszai teherkikötő forgalma, tonnában kifejezve	Éves szinten 10 % növekedés a kikötő forgalmában, tonnában kifejezve
Segítő szervezetek munkájának támogatása din/év	20 %-os növekmény éves szinten
Modern technológiákra alapozott vállalkozástámogató központ száma 0 db	Modern technológiákra alapozott vállalkozástámogató központ száma a fejlesztési terv implementálási periódusának végére 1 db

Intézkedések	Hozzájárulás az Agenda 2030 és az Eu 2021-2027-között kohéziós politikájához
<p>9.1. Határmenti pozíció kihasználása, befektetési kedv elősegítése</p> <ul style="list-style-type: none"> - a község egységes befektetési lehetőségeink bemutatása a helyi és a külföldi potenciális befektetők számára - az átmenő forgalom tekintetében a logisztikai potenciálok bemutatása - szaktanácsadás a befektetők számára a letelepedés elősegítéséhez. 	<p>9. Ipar, innováció és infrastruktúra</p> <p>Rugalmas infrastruktúra kiépítése, a befogadó és fenntartható iparosítás előmozdítása és az innováció ösztönzése.</p> <p>9.1. Minőségi, megbízható, fenntartható és ellenálló infrastruktúra fejlesztése, beleértve a regionális és határokon átnyúló infrastruktúrát is, a gazdasági fejlődés és az emberi jólét támogatása érdekében, az olcsó és egyenlő hozzáférésre összpontosítva mindenki számára.</p> <p>9.2. Az inkluzív és fenntartható iparosítás előmozdítása, valamint az ipar részarányának jelentős növelése a foglalkoztatási rátában és a bruttó hazai termékben 2030-ra, a nemzeti viszonyoknak megfelelően, a legkevésbé fejlett országok részesedését pedig megduplázni.</p> <p>9.4. 2030-ra javítani az infrastruktúrát és átalakítani az iparágakat azok fenntarthatósága érdekében, nagyobb erőforrás-hatékonysággal, valamint a tiszta és környezetbarát technológiák és ipari folyamatok szélesebb körű elfogadásával, minden ország saját kapacitásának megfelelően cselekedve.</p> <p>Okosabb Európa az innováció, a digitalizáció, a gazdasági átalakulás, valamint a kis- és középvállalkozások támogatása révén.</p>
<p>9.2. Az ipari területek infrastruktúrájának hasznosítása</p> <ul style="list-style-type: none"> - az ipari területek vasúti összeköttetésének megteremtése - értékesíteni a meglévő hasznosítatlan területeket - egy ablakos egyszerűsített rendszer továbbfejlesztése a jogi és adminisztrációs feltételek teljesítésére. 	<p>9. Ipar, innováció és infrastruktúra</p> <p>Rugalmas infrastruktúra kiépítése, a befogadó és fenntartható iparosítás előmozdítása és az innováció ösztönzése.</p> <p>9.1. Minőségi, megbízható, fenntartható és ellenálló infrastruktúra fejlesztése, beleértve a regionális és határokon átnyúló infrastruktúrát is, a gazdasági fejlődés és az emberi jólét támogatása érdekében, az olcsó és egyenlő hozzáférésre összpontosítva mindenki számára.</p> <p>9.2. Az inkluzív és fenntartható iparosítás előmozdítása, valamint az ipar részarányának jelentős növelése a foglalkoztatási rátában és a bruttó hazai termékben 2030-ra a nemzeti viszonyoknak megfelelően, a legkevésbé fejlett országok részesedését pedig megduplázni.</p> <p>9.4. 2030-ra javítani az infrastruktúrát és átalakítani az iparágakat azok fenntarthatósága érdekében, nagyobb erőforrás-hatékonysággal, valamint a tiszta és környezetbarát technológiák és ipari folyamatok szélesebb körű elfogadásával, minden ország saját kapacitásának megfelelően cselekedve.</p> <p>Okosabb Európa az innováció, a digitalizáció, a gazdasági átalakulás, valamint a kis- és középvállalkozások támogatása révén.</p>
<p>9.3. Folyami szállítási logisztika fejlesztése</p>	<p>9. Ipar, innováció és infrastruktúra</p>

<ul style="list-style-type: none"> - szükséges infrastrukturális feltételek biztosítása - kikötő újra indítása - vállalkozások szemléletformálása a vízi fuvarozás igénybevételéhez. 	<p>Rugalmas infrastruktúra kiépítése, a befogadó és fenntartható iparosítás előmozdítása és az innováció ösztönzése.</p> <p>9.1. Minőségi, megbízható, fenntartható és ellenálló infrastruktúra fejlesztése, beleértve a regionális és határokon átnyúló infrastruktúrát is, a gazdasági fejlődés és az emberi jólét támogatása érdekében, az olcsó és egyenlő hozzáférésre összpontosítva mindenki számára.</p> <p>Összekapcsolt Európa, stratégiai közlekedéssel és digitális hálózatokkal.</p>
<p>9.4. A mikro- és kisvállalkozásokat segítő szervezetek munkájának továbbfejlesztése</p> <ul style="list-style-type: none"> - a szervezetek napi munkájához szükséges infrastruktúra biztosítása - humán erőforrás biztosítása - egyedi programok támogatása. 	<p>8. Méltányos munka és gazdasági növekedés.</p> <p>Folyamatos, inkluzív és fenntartható gazdasági növekedés, a teljes és produktív foglalkoztatás és a méltó munkahelyre való jog előmozdítása mindenki számára.</p> <p>8.2. A gazdasági termelékenység magasabb szintjének elérése diverzifikáció, technológiai korszerűsítés és innováció révén, beleértve a munkaerő-intenzív és rendkívül jövedelmező ágazatokra való összpontosítást.</p> <p>Okosabb Európa az innováció, a digitalizáció, a gazdasági átalakulás, valamint a kis- és középvállalkozások támogatása révén.</p>
<p>9.5. Modern technológiákra alapozott vállalkozástámogató központ kialakítása</p> <ul style="list-style-type: none"> - vállalkozástámogató központ infrastrukturális felszerelése - humán erőforrás biztosítása - marketing tevékenység a szolgáltatások reklámozására - folyamatos programok a vállalkozók képzése és továbbfejlesztése céljából - helyi információs platform kiépítése. 	<p>8. Méltányos munka és gazdasági növekedés.</p> <p>Folyamatos, inkluzív és fenntartható gazdasági növekedés, a teljes és produktív foglalkoztatás és a méltó munkahelyre való jog előmozdítása mindenki számára.</p> <p>8.2. A gazdasági termelékenység magasabb szintjének elérése diverzifikáció, technológiai korszerűsítés és innováció révén, beleértve a munkaerő-intenzív és rendkívül jövedelmező ágazatokra való összpontosítást.</p> <p>Okosabb Európa az innováció, a digitalizáció, a gazdasági átalakulás, valamint a kis- és középvállalkozások támogatása révén.</p>

Horizontális célok

1. Smart city - okos város/település megoldások népszerűsítése és bevezetése

Smart city okos város/település rendszer a digitalizáción alapszik, célja, hogy a mindennapi élet lehető legtöbb szegmensét már digitális formában is el tudja érni a lakosság, valamint az irányítási rendszerek is digitális platformokra kerüljenek.

A rendszernek egy front és egy back office modulja van. A polgárok a front modullal találkoznak, információkat kapnak, ügyeket intézhetnek és kapcsolatot teremthetnek az önkormányzattal, annak intézményeivel, de akár egymás között is. A back office modult az önkormányzat és annak intézményei kezelik, és töltik meg azt információkkal, valamint állnak a lakosság rendelkezésére, egyes ügyek intézése tekintetében.

A smart city koncepció ma már elképzelhetetlen mobilapplikáció nélkül, az okostelefonok használata a mindennapok szerves részévé vált, minden generáció él vele, így a front modul legkönnyebben okostelefonról érhető el. A smart city rendszer gyors és hatékony csatorna a települések számára, hogy a helyiek széles körét elérjék.

Lehetséges felhasználási modulok melyek lépésről lépésre történő kiépítésével okossá válhat a község minden települése:

Kampányok, közvéleménykutatások futtatása mobilalkalmazás segítségével

Célzott, azonnal megjelenő „push” üzenetek küldése a lakosság számára mobilapplikáción keresztül

Nagysebességű köztéri Wi-Fi biztosítása a lakoságnak 150-200 m hatókörben

Ügyintézési funkciók a lakosság számára

Környezetvédelmi megfigyelő rendszerek kialakítása (por-, zaj-, talajvízmérő rendszerek)

A településre látogató turisták célzott és hatékony tájékoztatása

Települési programok meghirdetése

Helyi élő események közvetítése

Önkormányzati épületek költség- és energiahatékony működtetése

Intelligens világítás, fényerőszabályozás megvalósítása, kontroll kiépítése

Helyi vállalkozások élénkítése, megismertetése a lakossággal

Reklámfelület biztosítása, mely bevételi forrás a község számára

Térfigyelés HD felbontással

Hatékony beavatkozás elősegítése

Belépésszámlálás egyes intézményekbe

Közterületen, közintézményben elhagyott tárgy funkció

Rendszámfelismerés, mely rendszer a rendőrség és a civil város őrség rendszerébe csatlakoztatható

Ügyeleti riasztás lehetősége

Orvosi nyitva tartás, elérhetőség kommunikálása

Egészségügyi akciók meghirdetése, pl. vérvétel

Valós idejű közlekedési információk biztosítása az emberek számára

Elektromos autótöltő állomás kialakítása

Okos, forgalomfigyelő gyalogátkelőhelyek kialakítása

Parkolástámogató rendszerek

2. Városmarketing - a község településeinek egységes arculatának kidolgozása és implementációja

A városmarketing egyrészt a község fejlesztése tervezésének alapjául szolgál, másrészt azonban a település külső és belső kommunikációs munkájának is a megalapozója.

A városmarketing alapja a piacorientáció, az igények, a kereslet, a vevői és az ügyfélelvárások vezérelte, a célcsoportok felé megnyilvánuló szolgáltató szemlélet megjelenése és érvényesítése a község vezetésében, működésében.

A városmarketing első megközelítésben a piacorientáció sajátos megjelenését jelenti, ez nem más, mint a város sajátos, eladandó terméként való értelmezése, és a város felhasználói (polgárai, vállalkozói, a turisták, a befektetők stb.) részéről jelentkező igények, elvárások ismerete. Nem csupán a meglévő funkciók jobb ellátásáról van szó, hanem a sajátos felhasználói piac igényeihez alkalmazkodó fejlesztési megoldások feltárásáról, termékfejlesztésről, imázs- és márkáépítésről.

Valójában a vásárló, legyen az helyi lakos, turista, vagy befektető, döntésekor nem konkrét fizikai terméket vesz, hanem ismeretei, a városról alkotott kép, imázs alapján bizalmat, hitet, például a befektetés sikerében, bízva a nyaralási élményeiben, a munkahely, a lakóhely minőségében stb. Elhiszi vagy ha ismeri, elismeri a város képességeit, kompetenciáját az adott területen, az adott vonatkozásban, bízik az intézmények által ígért szolgáltatásokban, a nyári szabadság élményében, a befektetés megtérülését segítő környezetben stb.

A városmárka építése ugyanakkor csak egy tudatosan tervezett, hosszabb folyamat eredménye lehet, melyet nem elég formai, arculati, dizájn-, szlogen és más kommunikációs elemekre építeni. A relevancia, a megfelelő márkáigéret kialakítása, a differenciálás, a teljesítés, az ismertség megteremtése és a kötődés, lojalitás kialakítása képezik a folyamat lényegét.

Lehetséges városmarketing feladatok a kitűzött célok elérése érdekében:

- A helyi identitás kiépítése, a MI tudat erősítése, pozitív beállítódás erősítése (például a községet bemutató könyvvel)
- Magyarkanizsáról kialakított tudatos imázs kép erősítése, szerbiai és európai viszonylatban
- Településjelző táblák és információs táblák egységes arculattal a teljes községben
- A községi nevezetességek mellé ismertető táblák kihelyezése, magyarkanizsai tematikus út kialakítása
- A község települései utcaképének javítása utcai bútorok, köztéri tárgyak egységesítésével, egységes városmarketing arculattal
- A települések szerepének növelése a városmarketing akciók során
- Az önkormányzat és a községben zajló események, történések általános kommunikációjának javítása, a hatékony célbaérést jelentő megoldások támogatása, újszerű és aktívabb kommunikáció - okostelepülés
- Magyarkanizsa község megtartó képességének javítása
- Minden olyan mutató erősítése, amely jól prosperáló gazdaságra utal, pl.: vendégéjszakák számának alakulása, befektetői tőke-, lakosságszám-, fiatalabb generáció arányának növekedése, munkanélküliségi ráta csökkenése, ingatlanárak emelkedése, stb.
- A község közösségi médiában működő felületeken emelkedő követők száma, online felületek olvasói számának növelése
- Községi kollektív élmények számának növekedése (kiemelt közösségi rendezvények)
- Önszerveződések számának növekedése
- Kulturális, gazdasági, sport eredmények bővítése, egyre jobb és több eredmény realizálódása
- Fiatalok közösségi életbe való bekapcsolása, mert ők lesznek azok akik a közösségi életet irányítják a jövőben.

3. Területi különbségek megszüntetése - a község kisebb településeinek arányos fejlesztése, elnéptelenedés csökkentése

Magyarkanizsa község 13 településből áll és mintegy 400 km²-en terül el. A községközpont Magyarkanizsa, míg a települések földrajzilag körkörösén veszik körül.

A községi fejlesztési terv feladata, hogy a község összes települése számára lehetséges fejlesztési irányokat fogalmazzon meg, a területi különbségek megszüntetése érdekében, ezért kerül sor egy külön horizontális prioritási cél kidolgozására.

A prioritás célja, hogy az egyes szektorális prioritásokon és az erre épülő intézkedési területeken felül, azokat erősítve és kiemelt figyelmet fordítva az egyes települések szükségleteire, külön aktivitásokat fogalmazzon meg, hogy azok jövőbeni végrehajtásával a meglévő fejlettségbeli különbségek csökkenjenek.

Szükséges végrehajtandó beavatkozási területek:

- közfunkciók erősítése (iskola, egészségügy)
- lakhatási támogatások
- munkahelyek teremtése befektetések ösztönzésével
- településrendezés
- zöldterületek növelése
- rekreációs infrastruktúra kiépítése
- csapadék- és belvízvédelmi rendszerek kiépítése, karbantartása
- közintézmények infrastrukturális fejlesztése
- elérhetőség javítása, közutak karbantartása, kerékpárutak kiépítése
- helyi hagyományokra épülő öko- és falusi vendéglátás fejlesztése
- helyi termék feldolgozók és piacok bővítése
- helyi turisztikai rendezvények, fesztiválok szervezése

Azon beavatkozások listája, amelyek nem a községi önkormányzat hatáskörébe tartoznak, de fontosak a fejlődés szempontjából, és mindenképp szükségesek, hogy a Helyi fejlesztési terv részévé váljanak

Magyarkanizsát elkerülő út kiépítése
Helyi kataszteri iroda munkájának javítása
Köztársasági adóhivatal helyi irodája munkájának javítása
Migráció elterelése a község területéről
Rendőri jelenlét erősítése
Megújuló energiát hasznosító erőművek kiépítése
Határátkelő kapacitások növelése
Kispiac – Orom – Békova út építése
Ludas – Kispiac út szélesítése
Orom – Csantavér út kiépítése
Szabadka – Zentai út magyarkanizsai szakaszának kiépítése
Állami intézményekben új munkahelyek nyitása
Martonosi – Kishomoki út kereszteződésének szabályozása
Völgyes – Tóthfalu útjának felújítása
Községi bíróság visszaállítása

8. A Települési fejlesztési terv végrehajtásának, a végrehajtás nyomon követésének, beszámolásának és értékelésének keretei

A Helyi fejlesztési terv végrehajtása teljes mértékben előre definiált kell, hogy legyen. A stakeholderek – kulcsszereplők tisztában kell, hogy legyenek feladataikkal és felelősségi köreikkel.

A fejlesztési terv eredményes megvalósítása érdekében már a tervezés során minden lépésbe be kell építeni a projektmenedzsment és a monitoring folyamatokat. A végrehajtás rendszere magába foglalja a tervezés folyamatát, a szükséges szervezeti háttérrel, a végrehajtás tekintetében kulcs humán erőforrás kiválasztását, a vezetés és a kontroll folyamatát, valamint minden olyan technikai, pénzügyi és természeti erőforrás használatát, ami a terv eredményes implementálását biztosítja.

A tervezés egy dinamikus gördülő tervezési módszertant alkalmazó folyamat és a végső dokumentumokat is dinamikus változtatható eszközként kezeljük. Ebben az összefüggésben a teljes tervezési folyamat egy 8 éves ciklusként kerül definiálásra amelynek van elemzési, tervezési, programozási, megvalósítási, utánkövetési, értékelési és újra elemzési szakasza, amelyre építve lehet

a Középtávú Fejlesztési Tervet évente, három éves időintervallumokra gördülő tervezés módszerével elkészíteni.

A Középtávú fejlesztési terv összhangban kell, hogy legyen az önkormányzat programköltségvetésével, és így világosan meghatározásra kerülnek azok a felelősségi körök, illetve pénzügyi eszközök, amelyek a megvalósításhoz elengedhetetlenek.

A Helyi fejlesztési terv eredményes megvalósulása a Középtávú Fejlesztési Terv megvalósításán, a jó szervezeti felépítésen és az érintettek bevonásán alapul. A Helyi fejlesztési terv végrehajtásának folyamata beépül a helyi közigazgatásba és annak meglévő struktúráját használja, az implementálás folyamata során.

A fejlesztési terv megvalósításának felelőssége Magyarokanizsa Község közigazgatását terheli, ezek alapján az elfogadott terv a 2022-2030-as időszakban folyamatos utánkövetés és értékelés alatt áll, és az elért eredményekről jelentéseket kell készíteni, meghatározott időszakonként és formában.

E feladatokkal megbízott szerv a Magyarokanizsai önkormányzat által kinevezett bizottság. A Fejlesztési Terv végrehajtását felügyelő bizottságot a polgármester határozatával jelölik ki, amely a legfontosabb helyi szervezetek és intézmények képviselőiből, valamint a gazdaság és a civil szféra képviselőiből áll, hasonló módon a terveket készítő stakeholderek csoportjához. A fejlesztési tervet felügyelő bizottság az elért eredmények értékelése során évente legalább egy alkalommal, illetve a polgármester döntése alapján szükség szerint több alkalommal ülésezik.

A folyamat három egymást követő tevékenységből áll:

- Monitoring
- Értékelés
- Jelentés

A monitoring a Helyi Fejlesztési Tervben meghatározott intézkedések végrehajtásának nyomon követése, az egyes intézkedéseken belül az egyes tevékenységek végrehajtásához kapcsolódó adatgyűjtési és -feldolgozási rendszer. Az adatgyűjtés és -feldolgozás célja az egyes intézkedéseken belül elért eredmények összehasonlítása a tervezettekhez képest. A monitoring meghatározott űrlapok és adatbázisok felhasználásával folyamatosan történik, amelyeket a rendelkezésre álló hivatalos statisztikáknak megfelelően frissíteni kell. Különösen fontos a szerepek és a felelőségek egyértelmű meghatározása az adatgyűjtés azon részében, ahol ez a munka rendszerszerű tevékenységként, nem pedig egyszeri feladatként kerül meghatározásra.

Értékelés: az intézkedések végrehajtásának értékelése és az elért mutatók mérése a korábban gyűjtött adatok feldolgozásával kezdődik. Az egyes intézkedéseken belül elért eredményeket mutatók használatával prezentálják, mennyiségileg vagy minőségileg. Az ellenőrző értékelésre minden év elteltével, a végső értékelésre a tervezési időszak lejártja után kerül sor, amikor a Helyi fejlesztési terv

egészének végrehajtás-értékelése történik. Ha van forrás, az önkormányzat az értékelést olyan külső szervezetre bízhatja, amely rendelkezik ehhez a munkához szükséges referenciákkal. Az értékelés eredményeit a polgármesterhez és a Községi Tanácshoz terjesztik fel. Az ellenőrző értékelés alapján gördülő módszertan alapján éves szinten minden évben elfogadják a Középtávú Fejlesztési Tervet, három év érvényességgel.

A beszámolási tevékenységet a monitoring és értékelési tevékenységek befejezése után végzik, és amely magában foglalja Magyarkanizsa község Helyi Fejlesztési Tervének végrehajtásáról szóló éves jelentés elkészítését, a végrehajtásról szóló jelentés elkészítésére előírt eljárási rendben belül a középtávú terv értékelésével.

Magyarkanizsa Község önkormányzata, mint a középtávú tervezés végrehajtója, köteles figyelemmel kísérni és elemezni a középtávú tervben szereplő célok elérésében elért előrehaladást, valamint a végrehajtott intézkedések és tevékenységek eredményeit, valamint éves jelentést készít a korábbi költségvetési év gazdálkodásáról.

A kinevezett bizottság az éves beszámoló mellett a Helyi fejlesztési terv elfogadásától számított minden harmadik naptári év végén meghatározza a Fejlesztési Terv végrehajtásának hatásairól szóló jelentéstervezetet, amelyet a Községi Képviselő Testület elé terjeszt, legkésőbb hat hónapon belül.

A Helyi fejlesztési terv végrehajtásáról szóló éves beszámolót és az elért hatásokról szóló jelentést az elfogadás napjától számított 15 napon belül az önkormányzat honlapján közzé kell tenni.

A végrehajtásról szóló beszámoló elfogadását követően a Községi Képviselő Testület dönthet úgy, hogy szükséges-e a fejlesztési terv felülvizsgálata, amely alapján megindulhat a terv módosításának kidolgozása. A terv módosítása az elfogadásához előírt eljárásban módosul. és ha szükséges akkor kiegészítésre, és továbbfejlesztésre is kerül, figyelembe véve a hatályba lépése óta megvalósított célokat, és a társadalomban történt bármilyen olyan változást, ami indokolja azt.

9. Mellékletek

- A Helyi fejlesztési terv elkészítését végző szakértői csoport kinevezési dokumentuma
- A tervezésben részt vevő stakeholderek listája
- Az ágazati műhelymunkák jegyzőkönyvei
- A Swot-elemzések jegyzőkönyvei
- Az online felmérés eredményei
- Az ágazati elemzések teljes adatbázisa
- A prioritási célok és az intézkedések kialakítását végző munkacsoport teljes háttér anyaga